

HLAS NÁRODA

„Vy reprezentujete
ve svobodném světě vlast.
Vlast potřebuje lásku a pomoc.
Buďte svorní!
Jen svorným Bůh pozměňuje.“
JOSEF KARDINAL BERAN,
arcibiskup pražský.

(VOICE OF THE NATION)

Udržení českého vědomí, řeči
a novín v Americe žádá osobní
oběti a nadšené spolupráce
každého z nás.

Tel.: (708) 656-1050

Cena \$ 1.50

Address service requested

Roč. (Vol.) XXV - Číslo (No 5)

SATURDAY MARCH 4, 2000 (Sobota 4. 3. 2000)

Pamatuj, že jsi prach a v prach se navrátíš

Geneze 3, 19

Pomni člověče, že jsi prach,
jak sis nic nepřines na svět v to slzavé údolí
tak si nic nevezmeš nazpět až smrt život přebolí
vždyť jsi člověče zem a prach.

Vesmír pomine, klesne v prach,
tělo se do země vrátí, dutě lká dunění hrud.
Starce i jinocha sklátí dotykem kouzelný prut.
Tvůrce pokyne, bleskne v tmách.

Že jsi, člověče, pouhý prach?
S tělem ti Pán duši skloubil, určil ji k svým věčným hrám,
tesal, sklenu ji a hloubil na Ducha svatého chrám.
Nejsi člověče pouhý prach.

Proč jsi, člověče, bláto prach?
Méchem pýchy zadul d'ábel, chtíč vysušil tělo v prach,
pak ti stavět kynul Bábel, čnit měl až do nebe, ach!
Hřích si tě vleče v mrákotách!

Bij si do čela syp si prach,
neskládej naději v hlínu! Křehký je života stvol,
viz jej již dnes v hrobu klínu, co chce Bůh, ochotně vol
vždyť jsi z popela, vždyť jsi prach.
Pomni člověče, že jsi prach!

Báseň „Popelec“ napsal dominikán Br. Patrik Kužela ve
věznici 22. února 1941 brzy po svém zatčení gestapem a byla
propuštěna ven. On sám pak zemřel v Osvětimi 1942.

Před 150 lety se narodil Tomáš Garigue Masaryk

7. března 1850 v Hodoníně na Jižní Moravě

VĚČNÝ MASARYK

Karel Čapek

Všechno dějinné, ať jsou
to činy sebevětší, zůstává
časné; samy dějiny se mění
dějinami, skutkové zapadají
nebo rostou podle svých ná-
sledků nebo v paměti lidské;
jediné neměnné, jediné nad
čas a nepřehodnotitelné je,
jakým byl člověk člověkem,
jakou byl duší. Dějinný Ma-
saryk poroste, pokud národ
československý bude mít
štěstí a úkol žít a tvořit své
vlastní dějiny; ale vedle Ma-
saryka dějinného stojí a mu-
sí nám stát Masaryk věčný,
duch, duše, člověk, osobnost
– jmenujte to jakkoliv: je to
právě to nesmírně lidské, co
smrti zaniká a přece jediné
je nad čas. Pro všechny vě-
ky jsme, jací jsme, a vše-
chny převraty dějin nemo-
hou změnit nic na tom, co se
v nás nazývá duše.

Moudrost, duševní veli-
kost, vysoká a přísná mrav-
nost, ano to všechno je prav-
da; ale bylo v něm ještě ně-
co nadto, něco vzácnějšího a
půvabnějšího, něco jako
zvláštní a nevýslovná mi-
lost; snad to bylo to, čemu
bychom jazykem poněkud
dětským řekli svatost. Bylo
to něco neskonale prostého
a téměř naivního, byla to
taková samozřejmá ryzost,
neporušitelná vnitřní čistota
a bezděčná, skoro plachá
lidská důstojnost – byl to

Boží člověk. Boží až do té
prostoty; krajně pravdivý,
ale bez netolerance, oprav-
dový, ale bez pedanterie,
cudný, ale plný lásky. Byl
tak naplněn tou milostí, že
nic lidského ji nemohlo po-
rušit; mohl být někdy rvavý,
někdy tvrdý, nebo ne docela
bezelstný, mohl si někdy
pohovět a jindy se upnout
v jednostrannost, ale pořád i
v tom zůstává člověkem
svatým, mužem spravedli-
vým a prostým, v němž bylo

jasno a nepochybné. Někdy
byl jako veliký chrám a jin-
dy jako selská kaplička v
polích; ale vždycky v něm
sídlil Bůh.

Věřím, že veliké tajemství
Masarykovy vnitřní krásy a
velikosti byla jeho zbožnost.
Nebojoval za víru, ani ne-
hlásal víru, nýbrž přijal po-
slání lidštější; bojoval, pro-
tože věřil, hledal pravdu
protože věřil, konal skutky
lidské a dějinné, protože byl
Pokračování na str. 6

Sloupek informací

Diplomatická jednání Izraele jak se Sýrii o návrat Golanské vrchoviny, tak s Palestinci o vrácení dalšího území Předjordání jsou opět na mrtvém bodě.

V zemích Latinské Ameriky se provádějí hospodářské reformy tržní ekonomiky, ale ty samy nejsou ještě schopny odstranit chudobu obyvatel.

Za jednu z hlavních příčin všeobecné chudoby jihoamerických republik považují ekonomové a demografové vysokou porodnost žen.

Skoromarxistický prezident jihoafrické země Zimbabwe – Robert Mugabe – se doposud ze svých komunistických snů neprobudil, když se domnívá, že konfiskací a rozděláním zemědělské půdy odstraní bídu a nedostatek chudiny.

Starý fundamentalistický režim se už konečně přestává iránské mládeži zamlouvat.

Diplomatická jednání Izraele jak se Sýrii o návrat Golanské vrchoviny, tak s Palestinci o vrácení dalšího území Předjordání jsou opět na mrtvém bodě.

Jeruzalém – V první polovině února se situace na Blízkém východě opět zhor-

šila. Mírové úsilí Izraele neuspělo a zhroutilo se na třech frontách: jak se Sýrii, tak s Libanem i Palestinci. Začátkem února Izrael začal vyjednávat se Sýrii v Shepherdstownu v USA, avšak v těchto vyjednáváních se zatím nepokračuje, protože Sýrie požaduje ná-

vrat celého území Golanské vrchoviny, dobytého Izraelem za šestidenní války v roce 1967, což Izrael jednoduše odmítá. Izrael navíc vytýká Sýrii, že nezabraňuje guerilům Hezbollah podnikat útoky proti izraelským vojákům v bezpečnostní zóně Libanonu, ačkoliv Sýrie má v Libanonu 30 tisíc svých vojáků. Izraelské jety po 13 dnů napadaly v Libanonu ústředí, pevnosti a skladiště zbraní guerilů Hezbollah v odvetu za to, že v bezpečnostním pásmu tito guerilové svými útoky usmrtili sedm izraelských vojáků; izraelské jety také silně poškodily tři libanonské elektrárny, tak, že velká část Libanonu, včetně hlavního města Bejrútu, byly bez elektrického proudu. Libanonská vláda, Sýrie a země Arabské Ligy odsoudily tyto izraelské útoky jako terorismus proti Libanonu. Tím také byla snížena naděje na pokračování mírových jednání Izraele se Sýrií. Toto napětí se poněkud snížilo, když Hezbollah prohlásil, že nebude užívat rakety „Karťuša“ proti severu Izraele. Hned potom izraelský ministerský předseda Barak slíbil, že izraelská armáda opustí jižní Libanon ještě letos do července.

Dne 3. února předseda palestinské správy Jaser Arafat přerušil vyjednávání s Izraelem a nepřijal předání palestinské správy dalších 6,1 procent nabízeného území Předjordání, protože z něho byly vyňaty arabské vesnice v blízkosti Jeruzaléma bez ohledu na přání jejich obyvatel. Arafat nazval další vyjednávání s Izraelem „zbytečná a bezúčelná“. Palestinci opět pohrozili, že sami jednostranně vyhlásí svou nezávislost a Palestinský stát. Dne 7. února palestinská policie propustila z vězení v Gáze vůdce islámské milice Hamas Abdela Azeza Rantisi, vezněného 22 měsíců, protože ve sdělovacích prostředcích požadoval „zničení Izraele“. Dne 13. února pak nedošlo k plánovanému uzavření zatímní mírové smlouvy Palestinců

s Izraelem a považuje se za málo pravděpodobné, že by do 13. září mohla být uzavřena konečná mírová smlouva o budoucnosti Jeruzaléma, o osudu palestinských uprchlíků, o židovských usedlostech v Gáze a v Předjordání, jakož o nových společných hranicích. Nyní 15. února ministerský předseda Barak oznámil, že budou učiněny „menší změny“ v 6,1% území Předjordání, které měl Izrael odevzdat už 20. ledna palestinské správě. Jeho mluvčí Danny Yaton pak vyzval Arafata, aby změnil smýšlení a „pokračoval v mírových jednáních s Izraelem“.

Dne 15. února Jaser Arafat navštívil (už po deváté) papeže Jana Pavla II. V týž den Vatikán podepsal smlouvu s PLO (Organizace pro osvobození Palestiny), podle které v Palestinském státě bude existovat plná náboženská svoboda a křesťanské církve s jejich kostely tam budou mít legální statut, neboli „zákonné postavení“. Žádná jiná muslimská země na světě dosud nepřiznává katolické církvi takové právo. Tato smlouva zároveň plně uznává „nezcizitelné národní právo“ palestinského lidu. Pro Východní Jeruzalém Svátá stolice opakovala svůj dřívější návrh, aby mu byla udělena mezinárodní záruka a prestiž tří významných monoteistických náboženství – židovského, muslimského a křesťanského. Izrael projevil vůči tomuto prohlášení svou velikou nelibost. Vatikán se prý nemá vměšovat do vyjednávání mezi Izraelem a Palestinci, a nemůže ignorovat izraelskou anexi Východního Jeruzaléma. Izrael totiž považuje celý Jeruzalém za své jediné nerozdělitelné hlavní město na „věčné časy“. Letos na konci března Svátý otec navštíví také Palestinské území; chce tam navštívit Betlém, avšak Arafat jej také pozval do Jericha, spravovaného nyní Palestinci.

V zemích Latinské Ameriky se provádějí hospodář-

ské reformy tržní ekonomiky, ale ty samy nejsou ještě schopny odstranit chudobu obyvatel.

Quito, Ekvador – V posledních 20 letech byly v zemích Latinské Ameriky prováděny ekonomické reformy svobodného podnikání a trhu, k čemuž vybízel zejména příznivý rozvoj chilské ekonomiky. Nevýnosné podniky, kontrolované státem, byly postupně privatizovány. Zároveň byly snižovány poplatky k přivábění cizích investic do těchto zemí. V Latinské Americe byl během té doby zaváděn kapitalismus a zkoušeny demokratické reformy, aby se nahrazovaly dřívější vojenské diktatury. Nyní by v Latinské Americe nikdo nechtěl návrat dřívějších vojenských vlád, avšak tamní chudé obyvatelstvo, tvořící většinu, projevuje s reformami tržní ekonomiky nespokojenost, i když tam ekonomie slabě vzrůstá, ale chudoba lidových mas neustupuje a spíše narůstá; bohatí se stávají bohatšími, bohatnou i střední lidové vrstvy, avšak majetkové rozdíly mezi bohatými a chudými se ještě zvětšují. Pouhým zavedením tržní ekonomiky tam nebylo možno zlepšit životní úroveň místní chudiny. Proto chudé lidové vrstvy začaly znovu projevovat svou nespokojenost s „neoliberalními“ ekonomickými reformami a při volbách dávají přednost autoritářským populistům slibujícím sociální zabezpečení pro všechny potřebné k zlepšení jejich životní úrovně.

Tak například v Ekvadoru došlo letos na konci ledna k nenásilnému státnímu převratu, který plně schválily a přijaly tamní lidové vrstvy nespokojené s ekonomickou situací v zemi. Rovněž při nedávných volbách ve Venezuele zvítězil autoritářský prezident Hugo Chavez, armádní plukovník, který lidu také slíbil ekonomický rozvoj, příznivý pro všechny vrstvy obyvatelstva a nikdo tam však nechce návrat ke dřívější vojenské diktatuře.

HLAS NÁRODA (VOICE OF THE NATION) (USPS 291-621)

Čtrnáctideník, věnovaný zájmům našich krajanů všech generací na americkém kontinentu, všem lidem dobré vůle, kteří mají zájem číst Boží slovo v české řeči a zajímají se o dění v rodné zemi svých předků i v různých koutech světa, kde si naši lidé rozvítí zlobou časů, vybudovali nové domovy.

BOHU, CÍRKVI, NÁRODU VYDÁVÁ KAŽDOU DRUHOU SOBOTU:

„VELEHRAD“ ČESKOAMERICKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO
PUBLISHED BY – WEEKLY BY:
CZECH – AMERICAN HERITAGE CENTER, INC.

2340 So. 61st. Ave. CICERO, IL 60804
Telefon: (708) 656-1050
(708) 656-1074
FAX: (708) 656-1090

EDITOR-RÍDÍ: Father VOJTĚCH VIT. O. S. B.
s redakčním kruhem

POSTMASTER: Send address changes to:
HLAS NÁRODA, 2340 So. 61st. Ave. Cicero, IL 60804
PERIODICAL POSTAGE PAID AT Chicago, IL.

Subscription prices: Roční předplatné:
BY MAIL: In US Per Year \$35
To CANADA Per Year US \$38
Overseas Per Year \$40

BY AIR MAIL: \$35 plus 1,35 each air stamps

Právní poradce a zástupce: George T. Drost, 11 South Dunton Ave.
Arlington Heights, IL 60005-1475, Tel. (847) 577-2227

Redakce si vyhrazuje právo zaslané články a dopisy zkrátit, aniž by tím byl změněn jejich původní obsah.

March 4, 2000 - Vol. XXV. No 5

Stejně tomu tak je v Kolumbii i v Peru: lid projevuje stále více svou nespokojenost s pouhými kapitalistickými reformami, jejichž příznivé výsledky se ihned nedostavují. Ani v samotném Chile se nezlepšila situace tamní chudiny natolik, že by byli všichni spokojeni. Tak se dnes konečně začínají ozývat hlasy národohospodářů, které začínají přiznávat, že k odstranění chudoby ze světa nestačí jen politicko-hospodářské teorie (socialismus, komunismus, kapitalismus, či jen jakési propojené družstevnictví), že se nedosáhne snížení rozdílů životní úrovně mezi bohatými a chudinou nějakým znárodněním půdy či průmyslových podniků, bank a obchodu, ale že je v první řadě nutné soustředit veškeré pracovní úsilí nikoli jen na „hospodářský rozvoj“, ale na celého člověka, na samotnou lidskou osobu. Je třeba si ovšem přiznat, že při přírodních katastrofách nebo ve zcela výjimečných situacích nelze postižené chudiny pomoci bez rozhodného vládního zásahu. To jsou však zvláštní případy.

Sám papež Jan Pavel II. už několikrát zdůraznil, že ekonomika sama nestačí na pomoc chudým lidem. Ekonomika svobodného trhu a také globální ekonomie jsou sice nejlepší pro opravdový ekonomický rozvoj, avšak zároveň je třeba brát ohled na humanitní cíl ekonomických reforem. O tom papež například mluví ve své encyklice „Centesimus annus“. V této souvislosti je také třeba chápat protestní demonstrace, k nimž došlo na celosvětové schůzi WTO (Světové obchodní organizace), která se nedávno sešla v Seattle, WA. Řečeno jinak: k vyřešení problému sociální spravedlnosti nestačí jen kapitalistická ekonomika, nýbrž také je potřebné vhodné sociální zákonodárství a všestranná výchova člověka zakořeněná v duchovních hodnotách.

Za jednu z hlavních příčin

všeobecné chudoby jihoamerických republik považují ekonomové a demografové vysokou porodnost žen.

Lima, Peru – Spojené státy pomáhají jižní Americe snížit její chudobu snížením porodnosti. Se spoluprací místních vlád a bez vědomí rodičů jsou studenti vyšších škol (high schools) tajně v hodinách pohlavní výchovy poučováni, jak se mohou vyhnout rodičovství a pak jim jsou rozdávány kondomy. O potřebě pohlavní zdrženlivosti až do uzavření manželství se v těchto hodinách sexuální výchovy nic neříká. Když se o tom náhodou dozvědí rodiče, kteří pak jako katolíci proti této tajné pohlavní výchově protestují, je jim vládou vždycky popřeno, že by tam taková pohlavní výchova byla dávana. Ze Spojených států posílá do zemí Latinské Ameriky tuny prezervativů organizace USAID (U.S. Agency for International Development); do Peru například v tomto roce pošle 32 tisíc liber kondomů v hodnotě 5.3 milionu dolarů. Také tam jsou posílány pilulky a jiné antikoncepční prostředky.

Katolická Brazílie, v úsilí snížit počet otěhotněných děvčat ve věku od 10 do 19 let, začala od roku 1993 s finanční výpomocí Spojených států ve školách rozdávat mládeži antikoncepční prostředky. Jenomže tam došlo k pravému opaku než

v USA; počet otěhotněných děvčat uvedeného věku nejen neklesl, nýbrž se ještě zvýšil. Ani školy ani televize neučí v katolické Brazílii veřejnost mravním zásadám pohlavního života.

Skoromarxistický prezident jihoafrické země Zimbabwe – Robert Mugabe – se doposud ze svých komunistických snů neprobudil, když se domnívá, že konfiskací a rozděláním zemědělské půdy odstraní bídu a nedostatek chudiny.

Harare, Zimbabwe – V jihoafrické zemi Zimbabwe při národním referendu o změně ústavy, která by dávala prezidentu plnou moc rozhodovat o předních národních záležitostech, 55% voličů hlasovalo proti požadované změně ústavy a 45% pro její změnu. Tuto změnu ústavy požadoval 75letý prezident Robert Mugabe, jediný prezident této země od roku 1980, kdy Británie tehdejší koloniální země, ji udělila nezávislost. V koloniální době se Zimbabwe nazývala Rhodesie. Mugabe se chtěl stát opravdovým autokratem, který by o všem sám rozhodoval. Nyní však před televizí oznámil, že plně respektuje výsledky tohoto referenda. Většina voličů mu nedůvěřovala, že by byl schopen odstranit sám nynější velkou hospodářskou krizi. Téměř úplně tam chybějí pohonné látky, inflace dosahuje výše 70%,

školní výchova a lékařské ošetření jsou velmi omezeny a Mugabe se stal nepopulárním, když vloni poslal 11 tisíc vojáků do sousedního Konga, kde právě zúřila občanská válka. V Zimbabwe vznikla opoziční strana s názvem „Hnutí pro demokratickou změnu“. Letos v dubnu tam budou volby do parlamentu. Mugabe tvrdí, že jím navrhovaná nová ústava by „znamenala“ konec koloniální doby a začátek nové doby, kdy vláda by měla silnou autoritu. Nová vláda by se prý zmocnila dosud zbývajících bělošských farem, rozdala by je černochům a ti by prý tak mohli zbohatnout. Z 12.5 milionu obyvatel Zimbabwe je pouze asi jedno procento potomků bělošských kolonistů; mezi nimi je 4 tisíce farmářů, vlastníků celou třetinu nejúrodnější zemědělské půdy v zemi. Voliči se však nenechali ohloupit jeho sliby, nedůvěřovali jeho schopnosti zlepšit ekonomický stav země a také nevěřili jeho slibům, že skoncuje s korupcí své vlády.

Starý fundamentalistický režim se už konečně přestává iránské mládeži zamlouvat.

Teherán – Dne 18. února se v Iránu konaly volby do parlamentu o 290 členech. Už dříve dne 13. února na stadionu v Teheránu asi 8

tisíc mladistvých Iránců demonstrovalo proti režimu fundamentalistických kleriků, kteří prý „utiskují Irán už 19 let“, od roku 1979, kdy fundamentalistický režim Azatollah Ruhollah Chomeiniho sesadil monarchii šacha Pahlaviho. Tentokrát se k volbám dostavilo velké množství Iránců, požadujících reformy dosavadního fundamentalistického režimu konzervativního kléru. K nové koalici, sestávající hlavně z mladých Iránců a studentů, přináležejí také mnozí dřívější muslimští revolucionáři, spisovatelé, ženy, vládní autority a umírnění klerici. Protože k volbám se dostavil nezvykle velký počet voličů, pozorovatelé se domnívají, že tato koalice ve volbách zvítězila. Úřední výsledky prý asi budou známy teprve za týden. Tato nová generace Iránců jsou přívrženci nynějšího iránského reformátora, iránského prezidenta Mohammada Chatámiho, zvoleného v květnu 1997, který chce zavést v Iránu „civilní společnost“ a znormálnízovat vztahy Iránu se západem. Starý fundamentalistický režim přivedl iránskou ekonomii do velké krize. Konzervativní klerici si však ještě podržují kontrolu armády, policie, soudců, sdělovacích prostředků a nad národní televizí a značnou částí ekonomiky.

*Moravian Cultural Society
presents its*
St. Joseph's Day Dance
on

**Saturday, March 18, 2000
7:30 p.m.**

**Sokol Berwyn - Slavsky Hall
6445 West 27th Place
Berwyn, Illinois**

Music by
Joe Polach's St. Louis Czech Express

Donation: \$8 per person

*For more information,
Please call Rosemarie Pritasil at 630/325/3873*

ÚSTŘEDNA MORAVSKÝCH SPOLKŮ
Vás srdečně zve na

MAŠKARNÍ ZÁBAVU

(Mardi Gras Dance)

s programem „POCHOVÁVÁNÍ BASY“

v sobotu 4. března 2000

**v Sokol Berwyn-Slavsky Hall
6445 West 27th Place, Berwyn, Illinois**

Dveře otevřeny v 7:00 hod. večer

Bohaté pohoštění, moravské klobásy,
dršťková, chutné pečivo atd.

Ceny za nejlepší masky večera

Hudba St. Louis Czech Express, Joc Polacha
od 8:00 večer

Vstupné \$8.00 u dveří

Pro rezervace stolu volejte (708) 447-6297

S papežem proti konzumu

Poláci chtějí Evropě pomoci z duchovní krize

Po pádu komunismu se v naší části Evropy ozývaly mnohé hlasy, které předvídaly rychlou sekularizaci Polska po vzoru západních zemí a pokles významu římskokatolické církve ve veřejném životě. V analýzách četných politologů vystupovala polská církev především jako tvrz proti komunismu, která však po jeho pádu měla ztratit svůj dosa- vadní význam. Splnily se tyto předpovědi? Všechno nasvědčuje tomu, že ani v ne- jmenším.

Konec rychlých kousků

Barometrem životnosti křesťanství byl vždy počet kněžských povolání - v Irsku, které bylo trvale považováno za baštu katolicismu v západní Evropě, museli pro nedostatek povolání za poslední rok zavřít pět ze stávajících sedmi kněžských seminářů. Polsko je naopak

jedinou evropskou zemí, v níž se vysoký počet kněžských povolání nadále udržuje, ba roste. Duchovní formací však procházejí nejen osoby církevní, ale i světské. Podle údajů polského episkopátu se přes milion Poláků angažuje v různých katolických společenstvích.

V poměru k počtu obyvatel to dává nejvyšší ukazatel v Evropě. Zvláště patrné je to během velkých církevních slavností (například na mši, kterou na letišti v Lodži sloužil španělský kněz Emilio Tardiff, přišlo přes dvě stě tisíc lidí). Rekordní počet návštěvníků samozřejmě přitahují pouti Jana Pavla II. do vlasti - v Krakově se loňské papežské mše zúčastnilo jeden a půl milionu Poláků. Účast na mši samozřejmě nemusí vždy znamenat plnou akceptaci křesťanského učení, ale i bez ohledu na ni

mluví statistiky ve prospěch církve. Podle průzkumů veřejného mínění se v roce 1990 pouze 12 % společnosti stavělo proti potratu v případě, kdy žena je v obtížné životní situaci; v roce 1999 už proti němu bylo 55 % Poláků. Tyto výsledky svědčí o změně mentality, k níž v polské společnosti v uplynulých letech došlo. Prognózy se nesplnily ani pokud jde o mládež. Dokládají to každoroční letní poutě do Čenstochové. Z různých polských měst se vydávají skupiny poutníků, aby se na mariánský svátek sešly na Jasné Hoře před obrazem Panny Marie. Komentátor deníku *Zycie* Grzegorz Jankowski napsal v článku *Nonkonformisté*: "V procesi na Jasnou Horu jdou tisíce mladých lidí - gymnazistů, studentů, dělníků. Co to znamená? Kromě duchovního rozměru, vnitřního prožitku, také to, že pro mladé mají váhu jiné věci, než jaké propagují

sdělovací prostředky. Ukazuje se, že si neberou za vzor seriály, v nichž přihlouplé slečny jako kafe- mlejny vykládají svým bezmyšlenkovitě se usmívajícím kamarádům o 'rychlých kouscích'. Že nenásledují model hrdiny, který jednou střelou skolí dvacet nepřátel. Mám radost, že mládež se nějak diferencuje, že masový 'pluralismus' a 'svoboda' nezadusily skutečně hlubokou a nonkonfor- mní citovost."

Zdá se, že komentátor deníku *Zycie* se dotkl velmi důležité otázky. Je pravda, že se v Polsku odehrávají i sekularizační procesy. Na druhé straně však existuje pružná alternativa - silné křesťanství, které dokáže být mnohým lidem atrak- tivní nabídkou, jak duchov- ní, tak intelektuální. Vznikají významné kulturní a mediální instituce s kato- lickým náhledem na zále- žitosti každodenního života. Mezi nejpopulárnější roz-

hlasové stanice patří kato- lické Radio Maryja a Radio Plus. První, které poslouchají starší lidé, je stanicí meditativní a modlitební, druhé je pak pro mládež, dynamické, plné rockové hudby. Pokročilé jsou také přípravy na založení celo- státního katolického pro- gramu, který by měl začít vysílat v roce 2000. Kře- stánská problematika je přitomna i v masové kultuře. Film *Faustyna*, věnovaný osudu polské mystičky bla- hoslovené sestry Faustyny Kowalské, se stal jedním z komerčně nejúspěšnějších polských filmů 90. let. Ke katolicismu se veřejně hlásí mnohé idoly mladých - hu- debníci z populárních roc- kových skupin, jako např. Armia, Houk či Voo Voo. Před dvěma lety vznikla do- konce křesťanská supersku- pina 2Tm2,3, v níž se sešli známí hudebníci a zpívají žalmy a biblické texty na heavymetalovou a punkroc- kovou hudbu či v rytmu reggae.

DOBA "BĚHEM ROKU"

9. NEDĚLE „BĚHEM ROKU“

ČTENÍ Z PÁTÉ KNIHY MOJŽÍŠOVY (Dt 5, 12 - 15)

Toto praví Hospodin:

„Zachovávej den sobotní a svět ho tak, jak ti přikázal Hospodin, tvůj Bůh. Šest dní budeš pracovat a dělat všechnu svou práci. Ale sedmý den je den odpočínutí Hospodina, tvého Boha.

Nebudeš dělat žádnou práci ani ty, ani tvůj syn a tvá dcera, ani tvůj otrok a tvá otrokyně, ani tvůj býk a tvůj osel, žádný tvůj dobytek, ani přistěhovalec, kterého jsi přijal k sobě - aby si mohl odpočinout tvůj otrok a tvá otrokyně jako ty.

Pamatuj, žeš byl otrokem v egyptské zemi, že Hospodin, tvůj Bůh, tě vyvedl odtamtud mocnou rukou a napřaženým ramenem. Proto ti přikázal Hospodin, tvůj Bůh, abys zachovával den sobotní!“

ČTENÍ Z DRUHÉHO LISTU SVATÉHO APOŠTOLA PAVLA KORINTÁNŮM (2 Kor 4, 6 - 11)

Bratři!

Bůh, který řekl: „Ať ze tmy zazáří světlo!“, za- zářil i v našem srdci, aby osvětlil lidi poznáním Boží velebnosti, která je na Kristově tváři.

Poklad (víry) máme v nádobě hlíněné. To pro- to, aby se ta nesmírná moc připisovala Bohu, a ne nám. Ze všech stran se na nás valí trápení, ale

nesoužíme se. Býváme bezradní, ale ne zoufalí. Býváme pronásledováni, ale ne opuštěni. Bývá- me sráženi k zemi, ale ne zničeni. Stále prožívá- me na svém těle Ježíšovo umírání, aby i Ježíšův život byl patrný na našem těle.

Tak jsme my zažíva stále vydáváni na smrt pro Ježíše, aby i Ježíšův život byl patrný na našem smrtelném těle.

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE MARKA (Mk 2, 23 - 3, 6)

Jednou v sobotu procházel Ježíš obilím. Jeho učedníci začali cestou trhat klasy. Farizeové mu řekli: „Hle, proč dělají, co se v sobotu nesmí?“

Odpověděl jim: „Nikdy jste nečetli, co udělal David, když byl v nouzi a měl hlad on i jeho družina? Jak vešel do Božího domu - bylo to za velekněze Abiataru - a jedl posvátné chleby, kte- ré směl jíst jenom kněží, a dal i své družině?“

A řekl jim: „Sobota je pro člověka, a ne člověk pro sobotu. Proto je Syn člověka pánem i nad so- botou!“

Ježíš opět vstoupil do synagogy. Byl tam člověk s ochrnutou rukou. Dávali na Ježíše pozor, zdali ho uzdraví v sobotu, aby ho mohli obžalovat.

On tomu člověku s ochrnutou rukou řekl: „Vstaň, pojď doprostřed.“ Pak se farizeů zeptal: „Smí se v sobotu jednat dobře, anebo zle? Život zachránit, anebo zabít?“ Ale oni mlčeli. Zarmou- cen nad zatvrdlostí jejich srdce, rozhlédl se po nich s hněvem a řekl tomu člověku: „Vztáhni ru- ku!“ Vztáhl ji, a ruka byla zase v pořádku.

Farizeové šli hned ven a s herodovci se proti němu radili, jak by ho zahubili.

Živá víra v pracovní síle

V polské církvi sílí ofenzi- vní postoje, které usilují o novou evangelizaci. Nejvý- razněji je to patrné ve vztahu ke sjednocené Evropě. Liberálové a levicové sdělo- vací prostředky se sice snaží prezentovat církev jako hla- vní brzdu integrace Polska do Evropské unie jakožto zdroje "mravní nečistoty", ale jak výpovědi příslušníků hierarchie, tak sociologické průzkumy tomuto tvrzení odporují. Zvláštní průzkum z loňského roku ukázal, že jen něco přes deset procent kněží v Polsku nepodporuje vstup do Unie, většina se k němu staví pozitivně. Ta- kový postoj nepochybně plyne z vlivu Jana Pavla II., který k Polsku váže jisté naděje spojující sjednoce- nou Evropu s novou evan- gelizací. Během své pouti do vlasti v roce 1997 papež konstatoval, že Polsko by se mělo stát zemí zvláště zod- povědného svědectví kře- stánské víry, jak pro seku- larizovaný Západ, tak pro Východ zpustošený atei-

stickým komunismem. Podle jeho názoru dnes Evropa prožívá duchovní a morální krizi, která plyne ze ztráty křesťanské identity - i Poláci mohou Evropanům pomoci tuto krizi překonat. Mnoho křesťanských intelektuálů na Západě také s Polskem spojuje určité naděje. Papežství Jana Pavla II. na ně udělalo dojem a uvažují: papež nepřišel odnikud, formovala jej určitá kulturní tradice a v této tradici se musí skrývat velký duchovní potenciál, když vydala tak vynikající osobnost. Šéfredaktor časopisu "First Things" Richard Neuhaus se domnívá, že impulz k nové evangelizaci Evropy vzejde právě z Polska. Podobného názoru je také rektor univerzity Opus Dei ve španělském Pampelunu. Tak silný triumfalismus ve výročí představitelů polské církve nenajdeme. Mluví spíše o zodpovědnosti a povinnosti svědčit o pravdě, než o dějinné misi. Nicméně představitel Křesťanskónárodní unie (ZChN) Marian Pilka si myslí, že Polsko může sehrát podobnou roli jako v raném středověku Irsko, které tehdy bylo zemí okrajovou a chudou, ale díky svým horlivým mnišům a misionářům a jejich duchovní aktivitě dokázalo v Evropě zachránit křesťanskou civilizaci.

Náznačky naplnění tohoto scénáře skutečně existují: Polsko zaujímá sedmé místo na světě co do počtu misionářů vyslaných do zahraničí, většina římskokatolických kněží působících v bývalých sovětských republikách (Ukrajina, Bělorusko, Rusko, Kazachstán) jsou Poláci. Vysoký demografický růst (navzdory určitému zastavení v posledních letech) také způsobí, že až Polsko za několik let vstoupí do Evropské unie, budou 40 % mladých lidí na unijním trhu práce tvořit právě Poláci. Pokud budou ve svém životě skutečně nositeli živé víry, může být tato víra nakažlivá i pro ostatní.

Grzegorz Górny
Respekt 3/2000

DOBA POSTNÍ

POPELEČNÍ STŘEDA

VSTUPNÍ MODLITBA — Bože, dej, ať svatým postem zahájíme svou duchovní obnovu, — abychom byli zdrženlivostí posílněni, — a tak mohli bojovat proti nepříteli spásy, — Skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána a Boha, který s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků.

ČTENÍ Z KNIHY PROROKA JOELA (Jl 2, 12-18)

Nyní praví Hospodin: obraťte se ke mně celým svým srdcem, s postem, nářkem a pláčem! Roztrhněte svá srdce, ne pouze šaty, a obraťte se k Hospodinu, svému Bohu, neboť je dobrotivý a milosrdný, shovívavý a plný lásky, slituje se v neštěstí. Snad znovu odpustí, zanechá po sobě požehnání: nekrvavou obětí a útlibu pro Hospodina, vašeho Boha.

Zatrubte na Siónu, naříd'te půst, svolajte shromáždění! Svolajte lid, zasvěťte obec, shromážděte starce, svolajte kojence, děti! Ženich ať vyjde ze svého pokoje, nevěsta ze své ložnice!

Ať mezi předsíní a otárem nařkají kněží, Hospodinovi služebníci; ať říkají: Ušetř, Hospodine, svůj lid, nedávej v potupu své dědictví, ať se jim pohané neposmívají. Proč se má mezi národy říkat: Kdepak je ten jejich Bůh?

ČTENÍ Z DRUHÉHO LISTU SVATÉHO APOŠTOLA PAVLA (2 Kor 5, 20-6, 2)

Bratři! Jsme vyslanci Kristovi, jako by skrze nás napomínal Bůh. Kristovým jménem vyzýváme: Smířte se s Bohem! S tím, který byl úplně bez hříchu, jednal kvůli nám jako s největším hříšníkem, abychom se my skrze něho stali Boží spravedlností.

Jako Boží spolupracovníci vás proto napomínáme, abyste nepřijali milost Boží nadarmo! Bůh přece říká: «V době příhodné jsem tě vyslyšel, v den spásy jsem ti pomohl.» Hle, teď je ta doba příhodná, hle, teď je ten den spásy!

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE MATOUŠE (Mt 6, 1-6, 16-18)

Ježíš řekl svým učedníkům: Dejte si pozor, abyste nekonali své dobré skutky před lidmi, jim na odiv; jinak nemáte odměnu u svého otce v nebesích. Když tedy prokazuješ dobrodiní, nechtěj budit pozornost, jako dělají pokrytci v synagógách a na ulicích, aby došli slávy od lidí; amen pravím vám, už mají svou odměnu. Když prokazuješ dobrodiní ty, ať neví tvá levice, co činí pravice, aby zůstalo tvé dobrodiní skryté, a tvůj Otec, který vidí i to, co je skryté, ti odplatí.

A když se modlíte, nebud'te jako pokrytci; ti se modlí s oblibou v synagógách a na rozích ulic, aby byli lidem na očích; amen pravím vám, už mají svou odměnu. Když se modlíš ty, vejdi do svého pokojíku, zavři za sebou dveře a modli se k svému Otci, který je ve skrytosti; a tvůj Otec, který vidí i to, co je skryté, ti odplatí.

A když se postíte, netvařte se utrápeně jako pokrytci; neboť zanedbávají svůj vzhled, aby lidem ukazovali, že se postí; amen pravím vám, už mají svou odměnu. Když se postíš ty, potřís si hlavu olejem a tvář si umyj, abys neukazoval lidem, že se postíš, ale svému Otci, který je ve skrytosti; a tvůj Otec, který vidí i to, co je skryté, ti odplatí.

PRVNÍ NEDĚLE POSTNÍ

VSTUPNÍ MODLITBA — Všemohoucí Bože, — každý rok se čtyřicet dní připravujeme na velikonoce. — Prosíme tě, ať v postní době hlouběji poznáme — tajemství Kristova vykupitelského díla — a usilujeme o jeho ovoce správným životem — Skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána a Boha, který s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků.

ČTENÍ Z PRVNÍ KNIHY MOJŽÍŠOVY (Gn 9, 8-15)

Toto řekl Bůh Noemovi a jeho synům s ním: «Uzavírám s vámi smlouvu a s vašimi potomky po vás, se všemi živými tvory u vás: s ptáky, s veškerou krotkou i divokou zvěří země, se vším, co vyšlo z archy, se všemi živočichy země. Uzavírám s vámi smlouvu: Nikdo, kdo má tělo, nebude už zahuben vodou potopy, nepříjde už potopa, aby zpusťovala zemi.»

Bůh dodal: «Toto je znamení smlouvy, které zřizují mezi mnou a vámi a mezi každým tvorem u vás na budoucí pokolení: Kladu svou duhu do mraků a bude znamením smlouvy mezi mnou a vámi. Když nakupím mraky nad zemí a objeví se duha v mracích, vzpomenu si na svou smlouvu, která je mezi mnou a vámi a mezi každým živým tvorem v kdejakém těle. Voda už nevzroste k potopě, aby zahubila kdejaké tělo.»

ČTENÍ Z PRVNÍHO LISTU SVATÉHO APOŠTOLA PETRA (1 Petr 3, 18-22)

Milovaní! Kristus jednou vytrpěl smrt za hříchy, spravedlivý za nespravedlivé, aby nás přivedl k Bohu. Byl sice usmrčen po tělesné stránce, ale po stránce ducha se mu dostalo nového života. Tak šel a přinesl zprávu duším uvězněným. Oni kdysi nechtěli poslechnout, tehdy totiž, když Bůh v Noemově době shovívavě vyčkával, jak se stavěla archa. Jen několik osob, celkem osm, se do ní zachránilo nad vodou.

A vy teď docházíte záchranu tím, čeho ta voda byla předobrazem, to je křtem. Ne že by on smýval jen špinu z těla: vyprosuje nám, aby bylo čisté naše svědomí, a působí to zmrtvýchvstání Ježíše Krista.

On se odebral do nebe, je po Boží pravici a jsou mu podřízeni andělé, mocnosti a síly.

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE MARKA (Mk 1, 12-15)

Duch vyvedl Ježíše na poušť. Byl na poušti čtyřicet dní a Satan ho pokoušel: byl mezi dravou zvěří a andělé ho obsluhovali. Když byl Jan vězněn, přišel Ježíš do Galileje a kázal evangelium Boží: «Naplnil se čas a přiblížilo se království Boží. Čiňte pokání a věřte evangelium.»

Srdečně Vás zveme na DUCHOVNÍ CVIČENÍ,

která se uskuteční na Velehradě
2340 S., 61st Ave. Cicero IL. 60804
v těchto dnech:

10. března v 7 hod. večer
11. března od 10 hod. dop. po celý den
12. března v 10 hod. dopoledne

Využijte duchovní obnovy na začátku postní doby
a před národní poutí do Říma

Česká duchovní správa v Cicero
Fr. Vojtěch Vít OSB a Fr. Dušan Hladík
Chicagská organizace Orla v zahraničí

VĚČNÝ MASARYK

Pokračování ze str. 1

naplněn vírou. V tom byla jeho jistota, jeho hrozná pevnost, jeho dýmavá neporušitelnost; skrze svou zbožnost věřil v člověka, miloval člověka a odpouštěl mu, cítil jeho důstojnost a uznával jeho svobodu. Pravda, demokracie, humanita, všecko, co hledal i formuloval i konal, bylo u něho strašně hluboko zakotveno ve zbožné a posvěcující víře; ale i sám jeho život, vztah k lidem, práce i denní zájmy, vše bylo jako uloženo v rozměrech věčnosti a nesmílosti. Pak mu takto zakotvenému, pranic nevdalo být věčný a střízlivý, být chladně praktický nebo až dobrodružný ve své činné vůli. Někdy se jako filozof snažil zdůvodnit svou víru; ale ve skutečnosti víra zdůvodňovala v něm vše, jeho myšlení i jeho dějinné skutky. Nikdy nezapomeňme, že v základech našeho státu, pokud jej budoval Masaryk, nebyl žádný zázrak; bylo v něm víc; v základech našeho státu je Bůh.

My pamětníci, my vrstevníci vidíme v Masarykovi bojovnost i moudrost, krásu i velikost, klasický vzor muže a ducha; ale krásnější a hlubší bylo to, co on sám prožíval v sobě; byl to Boží řád, dětská důvěra, veliká láska a nesmírná zkušenost, moudrost a jistota víry. Vše ostatní jsou veliké, zrovna nadlidské dějiny; ale muž, který je nesl, prožíval v sobě něco, co je zároveň krajní lidská pokora i hrdość: že je nástrojem v rukou Božích.

Návrat k Církvi

**Douglas Hyde
konvertita 20. století**

Ve své knize »Jinak než jsem věřil« popisuje Douglas Hyde svou cestu od funkce metodistického kazatele, kde mluvil o Kristu jako o sociálním revolucionáři, který vyhnal kapitalistické penězoměnce z chrámu, přes místo redaktora komunistického deníku Daily Worker (Dělnický deník) až do lůna katolické Církve. Popisuje »cizopasnou« taktiku komunistické strany, kterou sám 20 let řídil. Metody promyšlené infiltrace: okupování klíčových pozic zakuklenými partajníky v masových organizacích, organizaci propagačních kampaní, metody zastrasování a dezinformování veřejnosti atd. Jeho kniha by mohla velmi posloužit mladým lidem, aby lépe poznali svět politiky, a otevřít oči těm, kteří si stále ještě myslí, že marxismus je jediná cesta, která může zajistit lepší svět. Tato kniha je schopna otřást myšlením těch idealistických křesťanů, kteří si myslí, že s komunisty je třeba spolupracovat, aby se zabránilo tomu nejhoršímu, v bludné víře, že marxismus je možno kristianizovat. Těm všem říká Douglas Hyde z vlastní dlouholeté zkušenosti zcela jasně a zřetelně: Tato cesta je »sláková a zářivá, ale znamená konec osobního křesťanství. Vede nenávratně k bodu, kde křesťanství je stále slabší a slabší, zatímco bezbožecký komunismus stále pevněji zapouští kořeny.«

Od Marxe ke Kristu

Je mnoho mladých nadšenců, kteří by chtěli tento svět změnit, aby byl lepší, spravedlivější, aby stálo za to v něm žít. Douglas Hyde patřil také k takovým idealistům a chtěl za každou cenu udělat něco proti nespravedlnosti a nesrovnalostem ve světě. Nejdříve se mu zdálo k tomu nejvhodnější křesťanství. Ale křesťanskou víru záhy ztratil a nacházel správnou cestu v

komunismu. Bojoval za něj 20 let. Udělal s ním zkušenost jako dlouholetý redaktor dělnických komunistických novin Daily Worker, kde se sbíhaly všechny otěže vnitrostátní komunistické propagandy.

Zážitek »u Damašku«

D. Hyde si ovšem nenechal ideologii prostě nalít do hlavy politickým školením. Patřil k přemýšlivým lidem. Podnět k jeho obrácení zařídila Boží milost zcela jinak. Zážitek pronásledovatele Savla, ze kterého se u Damašku stal Pavel, je symbolem obrácení pro mnoho lidí. Z temných pochybností pojednou vysvitne jasné světlo. I on prožil svůj Damašek. Dostal se před soud pro pomluvu, když označil vydavatele a redaktory katolického časopisu Weekly Review za fašisty. Aby si opatřil materiál k obhajobě, obstaral si staré ročníky tohoto časopisu. A stalo se něco obdivuhodného. Zatímco

na velkou část této četby se jen pohoršoval, upoutala jej kulturní rubrika a v ní jeho oblíbené téma: středověk. Milost začala působit. Nemohl se dočkat nových čísel a začal číst více: Chestertona, Tomáše Akvinského, papežské sociální encykliky a další katolické spisy. Četba zapůsobila. Douglas ztratil svou komunistickou víru. Z velké duševní rozpolcenosti začal hubnout a churavět. Ztratil sice víru v komunismus, ale náklonnost ke katolicismu nestačila, aby našel víru v Boha. Nosil dále domů katolické spisy, aby si je mohla přečíst jeho manželka Karla. Když zjistil, že i ona smýšlí podobně, rozhodli se k prvnímu kroku, který vedl k obrácení: dali pokřtít obě své nedospělé děti v katolické Církvi. 19. března 1948 letěla světem senzační zpráva: Redaktor Douglas Hyde opustil komunismus a vstoupil i s manželkou a dětmi do katolické Církve. Obrácený Šavel neúnavně cestoval

Marx, Engels, Lenin, Stalin - a vedle nich Ježíš Kristus. - Kdo zvítězí?

Anglii a světem, posedlý touhou odvrátit během 10 let tolik lidí od komunismu, me vynikající odpovědi na kolik jich za dvacet let poslal do jeho náruče. Jaké poselství obsahují nyní knihy a přednášky D. Hydeho? Říká: »Nám křesťanům chybí zdravé sebevědomí. Musíme konečně dospět a vyzrát a být tak uvědoměli a aktivní pro svou víru, jako jsou komunisté pro svůj marxismus. V církevním so-

Světlo 4/2000

**Nabízíme video natočené českou televizí
ze seriálu**

„TA NAŠE POVAHA ČESKÁ“

Tento snímek jedná o ukradených domech. Jsou na něm původní majitelé, komunističtí kupci, předsedkyně Nejvyššího soudu Eliška Vágnerová a bývalý ministr Ruml.

Cena videokazety i s poštovním \$ 10:00

Objednávky na adrese:
**Czech Coordinating Office
1103-100 Antibes Dr.
Toronto, Ontario
CANADA M2R 3N1**

**CESKOSLOVENSKO
AMERICKÁ
PULHODINKA
řídí
JERRY JIRÁK
každé
úterý, středu a čtvrtek
v 9:30 P.M.
na radiové stanici
WCEV 1450 A.M.**

Dopis z České republiky:

Vážení přátelé!

Zasílám Vám srdečný pozdrav z jihovýchodní Moravy, z oblasti Moravského Slovácka.

Na soukromé střední škole obchodu, služeb a provozu hotelů v Uherském Hradišti, které je nazýváno srdcem Moravského Slovácka jsem loňského roku vyučovala geografii cestovního ruchu a dějiny kultury. V těchto předmětech se studenti podrobněji seznamovali s historií své rodné obce, rodného regionu Slovácka a s jeho kulturními tradicemi. Studenty především zaujal fakt, že desítky občanů z těchto malých moravských obcí na Slovácku v 19. a ve 20. století své rodné Slovácko opustilo a odjelo do Ameriky hledat nové uplatnění, obživu a založit nový domov.

Moji žáci mají touhu potomky našich odvážných a statečných krajanů v USA oslovit, pozdravit a oživit jim, či je seznámit s kulturními a folklorními tradicemi původní vlasti jejich předků.

Moji žáci bydlí v malých obcích v okolí Uherského Hradiště, tudíž na území Moravského Slovácka, kde tradice lidových zvyků je stále živá. Studenti se rozhodli napsat několik článků o lidových zvycích u nás na Slovácku a nabídnout je Vaším novinám k publikaci. Články budou psány od srdce k srdci a já se domnívám, že Vaše čtenáře zaujmou.

Články budou popisovat obyčejný rok na Slovácku, v rodných obcích žáků. Budou popisovat lidové zvyky na Slovácku, jako je na příklad Fašank, Velikonoční zvyky, Jízda králů ve Vlčnově, Dožínky, Vinobraní pod Buchlovem, Hody, Vánoční zvyky atd.

Studenti přislíbili každý svůj článek ještě obohatit nějakou obrazovou přílohou.

Studenti by seznámili Vaše čtenáře i s lidovými festivaly, které se na Slovácku

konají. Upozornili by Vaše čtenáře také na zajímavá Muzea a Obrazárny na Slovácku.

Jako první článek si Vám dovoluji nabídnout k publikaci článek „Fašank“ od Miriam Balouchové.

Ing. Alena Kulheimová

Štěpnická 1113

686 06 Uh. Hradiště, Mojmír II.

Czech republic

FAŠANK

Obyvatelé Bánova trpěli konce 19. a počátkem 20. století nedostatkem pracovních příležitostí. Za práci museli do Rakouska a Uher. Pole kotliny v podhůří Bílých Karpat mohla uspokojit jen několik bohatších rodin a muži drobných chalupníků se brzy na jaře rozcházeli za příležitostnou prací do zmíněných krajín. Domů se vraceli před vánocemi. Období mezi vánočními svátky a masopustním pondělním jim skýtalo možnost scházet se, popovídat si a radovat se z opětného pobytu doma. Domáci zabijačky a slivovice přispívaly k jakémusi vedení bohémského života. Obec se chtěla bavit a žít tak, jak to bánovští viděli jinde.

To dalo popud k vymyšlení jakýchsi maskárních obřadů o masopustním pondělí. Přestrojení muži za ženy (babky – odtud babkovníci) chodili dům od domu, zpívali, tančili a popíjením dobrého moku zakončovali dobu před přísným velikonočním půstem. Bánovským babkovníkům se říkalo „hřebenaři“. Název vznikl od skupiny několika mužů zabývajících se výrobou hřebenu a knoflíků. Byli to právě oni, kdo veselí o masopustním pondělí začali jako první.

Po 1. světové válce ve zmíněné pondělí přichází na scénu skupina zvaná „Jura s cepem“. Vůdčí postavou této za maskary převlečené skupiny byl totiž Jiří Gardoš (po bánovskými Jura). Byl obecním hajným. V průvodu, který šel postupně do všech domků, nesl Jura cep, jehož mlátící část byla sple-

tena ze slámy. Byl to symbol jakési moci a Jurovi dával právo udeřit každého, kdo by zapomněl na blízkost se dobu postu a vedl život plný obžerství masem. Druhým členem skupiny byl tzv. „obecní policajt“, který celý rok bubnoval a vyhlašoval zprávy obecní rady (různé příkazy, vyhlášky a zákazy). Policajt nesl velký dřevěný meč, na který mu hospodyně navštívených domů napichovaly kusy uzeného masa nebo slaniny. Třetím členem maskární skupiny byl „obecní písař“, který nesl koš a malou kasičku. Do koše ukládal vajíčka, do kasičky příležitostný peníz obdržení za návštěvu. Nesměli chybět muzikanti. To byl dav, nejlepší klarinetisté a bubeník. Před každým domem se zpívalo a tančilo. Písníčka:

„Zhusta, chuapci, zhusta,
konec masopusta.
Masopust sa krátí,
už sa nenavráti.“

byla jakési upozornění na blízkost se postní dobu. Slovo masopust mělo zde asi ta-

kový význam: Už žádné maso, už se do masa nepouštějte, žádné přejídání masem – bude půst!

Jinou náplň měla melodie, která souvisela s tím, kdo byl majitelem domu, k němuž se maskary blížily: Např.:

„Před Kubiša mostek,
prohýbá sa,
na něm stojí Kubiš,
ohýbá sa.“

Blížila-li se skupina před dům, kde bydlela vdova, mohla dotyčná slyšet:

„Bánove, Bánove,
mauý Bánovečku,
chodiu sem za vdovú,
dostau se děvečku.“

Navíc se k tanci s hospodyně hrála a zpívala oblíbená píseň dotyčné.

Dětské zvědavce, kteří za průvodem šli, občas Jura prohnal cepem.

Tento průvod trval zpravidla od 9. hodiny ranní až do setmění. Končilo se v některém z bánovských sálů fašankovou taneční zábavou, na jejímž konci bylo tzv. pochovávaní basy, což znamenalo, že do velikonoce již žádné veselí nebude.

Moderní doba této tradici odzvonila. Lidé se vzájemně odcizují, honí se za bohatstvím a zábavu hledají hlavně v televizi. Krásy a tvořivosti vesnických obyvatel ubývá. Škoda! Co by na to asi řekl „Jura s cepem“?

Miriam Balouchová
Bánov u Uherského Hradiště
Česká republika

Úmrtní oznámení

Mnoho našich krajanů z řad bývalých exulantů se už asi na „Jožku Francouze“ pamatovat nebude, ale přesto máme za to, že je dobré a spravedlivé se na tohoto charakterního „našince“ rozpomenout alespoň při jeho odchodu na věčnost.

Jmenoval se

JOSEF NOVOSAD

Narodil se na Moravě, někde u Znojma, v dětství osiřel a do ciziny odešel opravdu za svobodou. Aby neztrácel čas v uprchlickém táboře, vstoupil do Francouzské cizinecké legie, aby bojoval celé dva roky proti komunismu v Indočíně – pozdějším Vietnamu. Do USA přišel někdy v šedesátých letech, v Chicagu zakotvil nejprve v osadě Bl. Anežky České, později v Ciceru, v krajském sousedství. Na svém pracovišti byl oblíbený, rodinu neměl, ale v rodinách krajanů ochotně a rád pomohl pohlídat nemocného, děti, anebo v práci kolem domku.

Jenomže uprostřed života začal mít zdravotní potíže; diagnóza lékařů nakonec zněla „Skleróza multiplex“. Dlouhá léta žil v kolečkové židli ve státním ústavu pro ochrnulé a poslední tři měsíce úplně paralyzován v nemocnici. Několikrát v roce jej navštívil někdo ze starých známých, ale Toník či Liduška Vyskočilovi jej navštěvovali pravidelně každý týden, protože jim přirostl k srdci od doby, kdy u nich bydlel v nájmu.

Pán Bůh si ho k sobě zavolal ve čtvrtek 24. února 2000. Pohřeb měl žehem a mše sv. za spásu jeho vskutku ušlechtilé duše byla obětována v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru v sobotu 26. února 2000 v 6.15 večer.

Děkujeme všem, kdo si na tohoto našeho trpícího přítele vzpomenete s námi.

Rodina Vyskočilova z Michigan

Washington – Podle současného přesvědčení US vojenské výzvědné služby arsenály dalekopalných střel, obsahujících jaderné, chemické a bakteriální zbraně, vlastněné „darebáckými zeměmi“ Iránem, Irákem a Severní Koreou, ve skutečnosti neznamena žádnou nebezpečí pro Spojené státy, které chtějí proti těmto střelám zbudovat vesmírovou ochranu, jejíž zhotovení by stálo 13 bilionů dolarů. Bylo totiž zjištěno, že tyto země vlastní pouze střely blízkého a středního doletu a nikoliv střely schopné ohrozit Spojené státy. Také jim chybí jaderné, chemické a biologické hlavice, ačkoliv se snaží získat si technickou schopnost tyto hlavice vyrábět. Vlády těchto zemí si však uvědomují, že kdyby se pokusily takových střel, užít proti USA, které mají dostatek zbraní hromadné destrukce, byla by to pro ně „národní sebevražda“. Tyto země prý pouze chtějí od Spojených států dosáhnout respektování svých místních zájmů a odradit je od možného vojenského napadení. V žádném případě by však nebyly schopny účinně odpovět obrovskému množství amerických zbraní hromadné destrukce. Proto zmíněná vojenská výzvědná služba radí washingtonské vládě, aby opustila svůj nákladný a nepotřebný návrh zbudování vesmírové obrany proti dálkovým střelám „darebáckých zemí“.

Washington – Dne 7. února prezident Clinton předložil US Kongresu svůj návrh na federální rozpočet pro rok 2001. V tomto návrhu by vládní příjmy dosahovaly výše 2.02 trilionu dolarů a vydání by byla 1.84 trilionu

dolarů. Rozpočtový přebytek by dosahoval výše 171 bilionů dolarů. Federální rozpočet má už 4. rok přebytek; předtím byl vždycky schodkový. Prezident Clinton chce užít rozpočtového přebytku k podpoře sociální péče (Social Security) a zdravotního pojištění Medicare, jakož i k vyrovnání veřejného vládního dluhu, který už dosahuje 3.7 trilionu dolarů a má být zaplacen do roku 2014. US Kongres bude nyní jednat o tomto Clintonově návrhu na federální rozpočet pro příští rok. Čeká se, že republikáni budou proti tomuto návrhu, protože hlavně požadují výrazné snížení daní, které podpoří nové investice ve všech hospodářských oblastech.

Belfast – Protože katolická milice v Severním Irsku nezačala 31. ledna skládat své zbraně, na rozhodnutí britského parlamentu z 10. února britský ministr Severního Irska Peter Mandelson pak 11. února suspendoval už dva měsíce trvající společnou vládu severoirských katolíků a protestantů. Britské vládě tím byla vrácena vládní a zákonodárná moc v této provincii. Milice IRA sice ujistila, že nebude užívat zbraní k útokům proti severoirským protestantům, jak to už činí dva a půl roku zachováváním uzavřeného příměří, avšak londýnská vláda a severoirští protestantští Unionisté nepovažují toto ujistění za dostatečné bez skutečného začátku skládání zbraní. Dne 15. února pak milice IRA formálně přerušila všechny styky s mezinárodní komisí, jednající o odzbrojení obou sporných stran, jejímž před-

LETEM

SVĚTEM

sedou je Kanadčan generál John de Chastelain. Vláda irské republiky a de Chastelain se domnívají, že ujednání IRA s komisí byl „dobrý krok správným směrem“, že IRA opravdu už nechce útočit na protestanty, a že bude možno obnovit v Ulsteru společnou vládu protestantů a katolíků, avšak zdá se, že asi uplyne velmi dlouhá doba, než v Severním Irsku protestantsko-katolická vláda bude moci být opět utvořena. Britský ministerský předseda Blair řekl, že jde pouze o suspensi a nikoliv úplné zrušení této společné vlády.

Washington – Podle zprávy Bílého domu z 11. února Spojené státy pošlou do Východního Timoru 2,100 vojáků a jiného personálu, aby se připojili k tamní mezinárodní mírové armádě, vedené Austrálií. Tito Američané budou spolupracovat na budování škol, obnovení léčebných ústavů a poskytování různých humanitárních a rozvojových služeb. Na tyto a jiné služby budou Spojené státy už letos věnovat 70 milionů dolarů. Austrálie tam poslala své vojenské síly k zastavení brutálních násilností indonéských milic, když 30. srpna 1999 obyvatelé Východního Timoru hlasovali pro jeho nezávislost a osvobození od indonéské nadvlády, která tam trvala čtvrt století. Po více než 400 let byl Východní Timor portugalskou kolonií. Spojené státy chtějí pomáhat i samotné Indonésii v její přeměně v demokratickou zemi.

Chartúm, Súdán – Ve světě se dnes prý úplně zapomíná na to, že v severovýchodní africké zemi Súdánu stále zuří občanská válka mezi arabským muslimským severem a černošským křesťanským a animistickým jihem. Civilní obyvatelstvo je na jihu stále vystaveno nebezpečí leteckých náletů, křesťané jsou zotročováni a nuceni obracet se na islám a církev tam je opravdu pronásledována. Boje mezi muslimskou fundamentalistickou vládou v Chartúmu a černošským obyvatelstvem jižního Súdánu začaly v roce 1983. Z 28 milionů súdánského obyvatelstva je 8 procent katolíků.

Vatikán – Podle zprávy z Vatikánu v roce 1998 bylo na světě celkem 1.045 milionů katolíků, což bylo 17.4 procenta světového obyvatelstva. Bylo jich o 40 milionů více než v předcházejícím roce 1997. Mezi americkým obyvatelstvem bylo 63.1 procenta katolíků, mezi evropským jich bylo 41.4 procenta, mezi africkým 11.4 procenta a mezi asijským 3.1 procenta. Z veškerého katolického obyvatelstva na světě bylo 49.5 procenta v Severní a Jižní Americe, 27.8 procenta v Evropě, 11.4 procenta v Africe, 10.5 procenta v Asii a 0.8 procenta v Oceánii. Katolických kněží bylo na světě v roce 1997 celkem 404,206 a v roce 1998 pak 404,626. Seminaristů bylo v roce 1997 109,171 a v roce 1998 pak 109,828.

Záhřeb – Dne 24. ledna při prezidentských primár-

kách v Chorvatsku první místo obdržel Stepe Mesič, sociální demokrat; obdržel 40 procent voličských hlasů. Druhé místo obdržel bývalý komunista Drazen Budisa, nyní kandidát levicového středu, který získal 28 procent hlasů. Mate Cranič, ministr zahraničí z Tudjmanovy chorvatské demokratické unie, obdržel pouze 21 procent hlasů. Při předvolební kampani všichni slibovali, že nebudou následovat autoritářskou politiku zemřelého prezidenta Franjo Tudjmana, a že budou usilovat o zlepšení bídící chorvatské ekonomiky a o normalizaci vztahů Chorvatska se západem. Protože nikdo z devíti kandidátů na prezidentské volby, dne 7. února se pak konaly konečné prezidentské volby. Při nich Mesič obdržel 56 procent hlasů a Budisa 44 procent. Tudjman získal v roce 1991 pro Chorvatsko nezávislost od Jugoslávie a pak vládl téměř diktátorsky jako prezident až do své smrti dne 10. prosince roku 1999.

Cape Canaveral – Asteroidy jsou zbytky z tvoření planet naší sluneční soustavy, včetně naší Země. Nejvíce jich krouží mezi planetami Marsem a Jupiterem; blíže Slunci už jich bylo objeveno asi 900. Z nich 225 by se mohlo stát nebezpečnými pro naši Zemi, protože jejich oběžné dráhy kolem našeho Slunce by se mohly setkat s dráhou naší Země. Dne 17. února 1996 byla ze Země vyslána kosmická družice NEAR (Near Earth Asteroid

MidAmerica Federal SAVINGS BANK

FDIC Insured

CASH STATION PLUS

Berwyn
6620 W. Ogden Ave.
(708) 222-6800
6650 W. Cermak Rd.
(708) 484-7600

Cicero
5900 W. Cermak Rd.
(708) 863-6700
5847 W. Cermak Rd.
(708) 863-1227
4830 W. Cermak Rd.
(708) 656-1770

Chardon Hill
55th & Holmes
(630) 325-7300

Downers Grove
7351 Lemont Rd.
(630) 425-1400

LaGrange Park
1921 E. 31st St.
(708) 579-1400

Riverdale
40 E. Burlington St.
(708) 442-9700

Naperville
1001 S. Washington St.
(630) 420-1001

Ogden
9 E. Ogden Ave.
(630) 420-8900

St. Charles
1308 S. Naper Blvd.
(630) 420-8400

St. Charles
3040 Rock Rd.
(630) 305-6100

St. Charles
2600 E. Main St.
(630) 377-2100

Western Springs
40 W. 47th St.
(708) 746-8900

Winnetka
250 E. Roosevelt Rd.
(630) 653-4000

Winnetka
161 Danada Sq. East
(630) 752-2800

MidAmerica Insurance
(630) 887-5985

Bank By Phone
Inside Illinois,
call (630) 395-KNOX

Outside Illinois
call 1-800-782-8131

Loan Servicing
(630) 505-8820

Savings Servicing
(630) 323-2265

MidAmerica's Loan Hotline
(630) 677-3600

Rendezvous) k asteroidu Eros, velkému skoro jako Chicago, největšímu asteroidu v prostoru mezi Sluncem a naší Zemí, který se nyní 14. února přiblížil k naší Zemi. Astronomové při zkoumání asteroidů chtějí poznat, jak asi vypadal sluneční systém při jeho vzniku před 4,5 bilionu let, a jak by bylo možno předem se připravit na možnost, že by se asteroid s naší Zemí srazil. Eros je nyní od Země vzdálen 160 milionů mil. Vyslovuje se názor, že před 60 miliony let dopadl na naši Zemi asteroid, a v důsledku toho vyhynuli tehdejší dinosauri. Vědci říkají, že v roce 2017 (dne 22. října) se asteroid Eros přiblíží k naší Zemi více než jak je od ní vzdálen Měsíc, že však možnost jeho srážky se Zemí je velmi nepatrná v poměru „jedna k bilionu“. Na Sibiři dopadl asteroid v roce 1908 a zničil tam desítky milů tamní lesnaté krajiny. Podobný asteroid může na naší Zemi dopadnout každých 100 až 1000 let, ale většinou by spadl přímo do některého oceánu, které tvoří většinu zemského povrchu. Kdyby však takový asteroid spadl na velkoměsto, mohly by být zabity miliony lidí.

Město Guatemala – V zemích Střední Ameriky vládly dříve většinou vojenské diktatury, často i krutým způsobem. V dubnu 1998 byl ve Městě Guatemala zavražděn tamní 75 letý světic biskup Juan Gerardi protože připravil tištěnou zprávu o porušování lidských práv v republice Guatemala. Zjistil totiž, že v době posledních 36 let tamní občanské války bylo armádou usmrceno 160 tisíc lidí. O dva dny později byl biskup zavražděn neznámými pachateli. Tehdy tuto vraždu nikdo nevyšetřoval. Teprve nyní 22. ledna 2000 nový prezident Guatemaly Alfonso Portillo dal zatknout dva členy prezidentské gardy, kteří budou z této vraždy souzeni. Ještě prý mají být zatčeni jiní možní

spolupachatelé. Biskup Gerardi byl holemi utlučen k smrti. V roce 1980 byl tamtéž při mši svaté zastřelen voják biskup Oscar Romero, protože při kázání obhajoval lidská práva chudých lidí. Jinak byli ve Střední Americe zastřeleni kněží a řeholní sestry, kvůli jejich kritice armády, porušující základní práva chudiny.

Moskva – Rusko si stále ještě uskládňuje plutonium a obohacené uranum z jaderných reaktorů, užívaných pro civilní účely. Tak už chová 150 tun plutonia a 1,200 tun obohaceného urania, z něhož by bylo možno zhotovit na 3 tisíce jaderných bomb. Británie, Francie a Japonsko také dosud těží plutonium ze svých jaderných reaktorů pro civilní účely. Spojené státy se obávají, že „darebácké země“, Irán, Irák a Severní Korea, by se mohly podloučně zmocňovat tohoto málo střeleného plutonia, jehož by pak užily k výrobě jaderných bomb. Spojené státy nyní chtějí finanční výpomocí 100 milionů dolarů uzavřít s Ruskem smlouvu, aby jednak zvýšilo střezení zásob svého plutonia a obohaceného urania, jednak aby od výroby těchto nebezpečných látek upustilo. Spojené státy je už nevyrábějí od roku 1978. Zmíněné finanční výpomoci bude také užito ke společnému bádání v oboru užívání jaderné energie pro civilní potřeby.

Washington – V poslední době z finančních důvodů dochází v USA ke spojování katolických a světských nemocnic. Zatímco katolíci biskupové naléhají na to, že v katolických zdravotních ústavech je nutno dodržovat zákaz potratů, sterilizace a užívání umělých antikoncepčních prostředků, různé organizace, jako jsou ACLU (American Civil Liberties Union), Plánované rodičovství a CFFC (Catholics for Free Choice) stále více naléhají na to, aby spojené nemocnice aspoň dovolova-

ly moderní lékařské praktiky v „časování“ porodů, nebo aby katolická církev byla donucena úplně opustit zdravotní službu. Jinak prý katolická církev bude usilovat o vyloučení „pokroku“ dosaženého v posledních 30 letech ve zdravotním oboru pro dobro žen. Někteří lékaři a zdravotní aktivisté naléhají na spojené nemocnice, aby aspoň dovolovaly provádění sterilizace a užívání umělých antikoncepčních prostředků, avšak katolíci biskupové zdůrazňují, že není možno opustit katolickou sexuální etiku.

Istanbul – Kurdští rebelové PKK (Strana kurdských dělníků) oznámili dne 9. února, že chtějí skončit své povstání proti Turecku, že však jako politická skupina budou usilovat o respektování kurdských práv a o demokratizaci Turecka. Turecko také bude muset zachovat život předsedy PKK Abdullaha Ocalana, který byl vloni v červnu odsouzen k trestu smrti kvůli „zločinům vlastizrady a separatismu“. Turecká vláda čeká v jeho případě na rozhodnutí Evropského soudu lidských práv; potom sama rozhodne, zda Ocalan má být oběšen, nebo trestu smrti ušetřen.

Peking – V Číně je dále katolíkům dovoleno účastnit se bohoslužeb pouze ve státem schválených kostelech a není jim dovoleno uznávat papeže za vrchní autoritu své církve. Mnozí kněží a biskupové, uznávající papežovu vrchní autoritu a konající bohoslužby mimo dovolené kostely čili „v podzemí“, byli proto uvězněni. V roce 1955 arcibiskup John Yang Shudao v jihovýchodní provincii Fuzhou byl odsouzen na doživotí proto, že odmítl popřít vrchní autoritu papeže v církvi a konat bohoslužby ve vládou schváleném kostele. V roce 1981 byl pak propuštěn z vězení na svobodu a v roce 1988 byl opět zatčen. Celkem strávil ve vězení 30 let. Nyní, když mu je už 80 let,

byl opět zatčen a poslán do vězení. V Číně stále miliony katolíků uznávají vrchní autoritu papeže a účastní se bohoslužeb „v podzemí“.

Bělehrad – Srbská vláda oznámila dne 13. února, že bude na mezinárodním soudu požadovat od Rumunska odškodné za znečištění a otrávení řek Tisy, Dunaje a Szamosu kyanidem, který vyteká z rumunských zlatých dolů dne 30. ledna v důsledku zátop. Podobně trpělo také samo Rumunsko i Maďarsko. Kyanid zničil tamní vodní život, ryby a bakterie, vážně ohrozil život lidí i zvířat, protože kyanid může otrávit okolní studně, trávu a obilí na blízkých polích. Rumunsko užívá kyanidu ve svých zlatých dolech pro odloučení zlata od rudy. Rumunsko na to odpovídalo, že nemůže platit žádnou náhradu, protože za nic není zodpovědné. Škody vznikly z přetékání hráze vlastněné australskou firmou, která se rovněž nepovažuje odpovědnou za vzniklé škody.

Washington – Ve Spojených státech je u černochů poměrně větší počet domácností bez muže, než tomu je u bělochů. Podle zprávy statistického úřadu Census Bureau ze 14. února v roce 1999 plných 47 procent z 8,4 milionu černošských domácností (neboli 3,8 milionu černošských rodin) bylo bez otce a všechnu tíhu starostí nesla osamělá matka. U bělochů z 53,1 milionu domácností jich bylo pouze 19,3 milionu řízeno ženami, což je 28 procent. Podle statistického úřadu žije dnes v USA 35 milionů černochů (Afroameričanů), z nichž je 35% mladistvých (do 18 let); bělochů dnes žije v USA 193 milionů, z nichž mladých do 18 let je pouze 24%, takže mladých Afroameričanů zde průměrně přibývá víc než bělochů. Podle odhadů demografů počet Afroameričanů v USA vzroste do r. 2050 na 52,2 milionů, to je o 70%.

Washington – Podle zprávy „Justice Policy Institute“ z Departmentu spravedlnosti ve Spojených státech je právě za mřížemi ve vězeních asi dva miliony vězňů. Jejich počet vzrůstá, ačkoliv US hospodářství se rozvíjí velmi příznivě a čím dále tím více lidí si může pociťte vydělávat na živobytí. USA mají při tom poměrně nejvyšší procento vězňů na celém světě. Zatímco v USA žije 5% světového obyvatelstva, celá čtvrtina všech vězňů ve světě je v USA. Hlavním důvodem tohoto vysokého počtu vězňů je prý boj proti omamným drogám. Ve Spojených státech jsou uvězněni všichni, kdo jsou přistiženi, že chovají i velmi malé množství omamné drogy; zejména běží o marihuanu a kokain. V roce 1982, to je v době prezidenta Reagana, bylo v US vězeních pouze 500 tisíc vězňů. Toto věznění a boj proti drogám jsou opravdovou sociální katastrofou, protože vládní výdaje na tento boj proti drogám a na věznění provinilců jsou obrovského rozsahu. Už před několika lety Milton Friedman, nositel Nobelovy ceny z ekonomie, přirovnal tento boj proti drogám k dřívějšímu boji US vlády proti alkoholickým nápojům. Tento bezúspěšný boj byl skončen a problém byl vyřešen, když užívání alkoholických nápojů bylo dovoleno. Dr. Friedman říká, že problém omamných drog v USA by byl také vyřešen, kdyby užívání těchto drog bylo dovoleno a pouze by byli trestáni ti lidé, kteří by se kvůli užití drog dopustili zločinu. Cena narkotik by pak silně klesla a obchod s drogami by se stal pro obyvatele Spojených států mnohem méně přitažlivým.

Pravidelné české bohoslužby jsou každou sobotu v 6:15 hodin večer v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru, IL - 2414 S. 61st Ave.

HURIKÁN GEORGES A JÁ

Fejeton od Vladí Williamsově

Telefon zazvonil přesně ve čtyři hodiny, právě v okamžiku, kdy jsem se chystala na nákup potřebných předmětů pro domácnost. Vrátila jsem se ode dveří, člověk nikdy neví, jakou zprávu mu přináší ten malý zvonivý přítel.

Na druhém konci drátu se ozvala dcera – letuška: „Jestli nemáš tento weekend co dělat, mám pro tebe malé překvapení,“ mluvil úspěchaný hlas. „Letím dnes večer na St. Croix, na dva dny. V neděli odpoledne se vrátím domů. Chceš letět se mnou?“

St. Croix. Jeden z kouzelných ostrovů v Karibském moři. Ráj pro milovníky slunce, moře a věčného jara. Prý – jestli chceš letět!

„Musíš ale být za dvě hodiny na letišti. Stačíš to? Počkáš na tebe u brány F-12.“

Miluji překvapení. I když to znamená změnu plánů, menší chaos a narušení určitých povinností. A miluji dobrodružství. Klidně se vzdám přepychu a pohodlí pro několik hodin neznámé exotiky.

Je pátek odpoledne, zbývají mi přesně dvě hodiny na přípravu, zařizování nejdůležitějšího a cestu na letiště. Balit nemusím. K dvoudennímu výletu na tropický ostrov stačí skromná plážová výzbroj: plavky a sandálky, brýle proti slunci a krém na opalování; letní tričko a šortky. V sedm hodin stojím udýchaná a poněkud rozcuchaná, ale přece jen připravená k odletu, na letišti.

Uvelebím se v kabině letadla, kabely se krčí pod sedadlem, slaměný širák naražený hluboko do čela. Letušky se na mne vesele usmívají, já na ně. Mám výtečnou náladu, všechno jde jako na drátku.

„Za čtyři a půl hodiny přistaneme na letišti na St. Croix,“ hlásí kapitán a také jeho hlas je prosycený sluneční pohodou. Cestování je

přece jen nádherná záležitost!

V hotelu Carambola nás přivítají poněkud překvapeně. Co prý tu děláme?

Jedná se snad o nedorozumění? Dcera letuška a ostatní členové letecké posádky tady přece mají přenocovat. Zítra večer se vrací do Spojených států.

Ředitel hotelu zakrouží nedůvěřivě hlavou: „Cožpak nevíte, že se sem řítí hurikán?“ – říká nechápavě. „Včera odpoledne odsud evakovali poslední hosty. Nikdo Vás neočekával.“

Divám se na blankytně modrou oblohu. Je krásný podzimní den na ostrově věčného jara, obloha bez jediného mráčku. Sluneční paprsky rozhodily prsty po celém kraji. Rozpálené střechy hoří rudou, palmy nás vítají v majestátně pokloně, kopec nad hotelem se blýští zeleným zlatem. A moře, smaragdové zrcadlo se stínem nahu se občas zachvěje pod tíhou uřícené vlny. Všude je božský klid a pohoda; ptáci vesele cvrlikají v korunách stromů a přes písčitou cestu co chvíli přeběhne plachý mongús.

Hurikán? Je mi do smíchu. Kolikrát už se na povětrnostní stanici spletli v předpovědi počasí! Kolikrát změnil vítr směr a deštivý mrak zmizel v bledých červácích.

Je kouzelná sobota. Zčehaná pěna umývá naše těla, slunce hladí měkce pokožku. Co víc si může člověk přát?

Blížící se večer položil na břeh šedé stíny; slunce rozlilo po okolí růžové zlato, duhové moře předvádí kouzla barev. Sedíme na bambusové verandě a popijíme tropické nápoje. Z nedaleké vesnice zaznívá rytmus domorodé reggae. Co asi dělají naši doma?

V neděli ráno vstaneme ještě před svítáním. Čas letí a nám zbývá už jen necelý den; nutno vychutnat tu boží krásu do poslední kapky.

Bílý písek se leskne lasturami, které v noci vyvrhlo moře. Z některých mušli se ještě dobývá růžový živočich; hodíme je nazpět moři, i ti nejmenší mají právo na život.

Na kopci nad hotelem se probouzí les. Neviditelní cvrčci hlásají nový den, modravé vášky spěchají k ranní lázni. Jaký je asi výhled tam, nahoře? Vyšplháme se na plochou skalku vybělenou sláným deštěm. Pod námi, přímo u nohou se otevírá nový svět. Desítky mil zeleně, několik políček a golfových hřišť, nezbytné hotely rozhozené po pobřeží a pestrá stavebnice domků úzkostlivě na sebe nalepených. A moře, na všech stranách křišťálová voda s náznakem korálových útesů: tady světle modrá, tam zas tyrkysová až do šeda a uprostřed náš ostrov, sedmkrát dvacet sedm mil pevniny prošípané kopci a kopečky, cukrovary a zbytky plantáží z minulých let. Táhle nalevo v zátočině leží Christiansted, hlavní město St. Croix se skromným sídlem pana guvernéra. Vpravo, kousek od pobřeží se krčí druhé městečko, Fredericksted s několika kostely, bankami, školou a samozřejmě i s mega – obchodem, K – Martem. (Mac – Donald zatím nenašel cestu na tento pozapomenutý ostrůvek – a nezdá se, že by tu některému ze zdejších obyvatel chyběl.) Jediným podnikem, jehož věže narušují panenskou přírodu a rovněž připomínají, že i sem zabloudila část moderní civilizace, je olejová rafinerie značky Hess. A jinak louky a pastviny, občas pár trsů pichlavých kaktusů a květy, barevná paleta azalek, ibišků, bougenville, oleandrů a bůhví, jak se celá ta zdejší tropická zahrada nazývá!

Začíná píchat slunce a s ním i jeden z živočichů, které snad mohl Pán Bůh vynechat v prvním týdnu práce, když tvořil svět: Komár! Útočí na nás ze všech stran, nestačíme uhýbat a utíkat. Zbývá jediné východisko: zchladit se v moři.

Jenomže...

Ještě než doběhneme do hotelu, zastaví nás sekretářka Donna: „Co tu děláte?“ Už podruhé slyšíme tato slova. A ještě než stačím vysvětlit, jak blahodárný vliv má moře na tělo vystavené jedu moskytů, chrlí ze sebe nečekanou zprávu: „Měli jste být už před půl hodinou na letišti. Volaly Spojené státy; posílají pro vás letadlo z Puerto Rica, letiště se zavírá. Zítra v poledne tu bude hurikán Georges.“

Tak přece?

Začíná druhá část dobrodružství.

Co se dělo v příštích minutách, nelze popsat. Stačí však podotknout, že jsme v rekordním čase sbaleny a oblečeny seděly v starodávném taxíku, který se s námi řítí – pokud se může dvacetiletá fordka ještě někdy řítit – k letišti.

Jenomže...

„Letadlo z Puerto Rica odstartovalo asi před deseti minutami,“ hlásí místní zaměstnanec. „Jediný let z ostrova je do Miami a ten je dávno obsazený. Nic jiného už nepoletí.“

Co teď?

Vracíme se taxíkem zpátky do hotelu. Letiště se rychle vyprazdňuje, poslední cestující nastoupili do Miamijského letu, místní auta a taxíky se rozjíždějí do svých domovů. Je třeba přibít okenice, upevnit volné branky, vyhnat koně ze stájí, aby mohli hledat úkryt někde v přírodě; načerpat vodu, koupit jídlo do zásoby, nikdo neví, jak dlouho takový hurikán potrvá.

Před hotelem se mezi tím rozpoutala válečná horečka. Veškerý personál od kuchařů a uklízeček, čističů, zahradníků a místní policie, až po vrátného, pana ředitele a kancelářské slečny, všichni pracují horečným tempem na záchraně hotelu před blížící se zkázou. Je prý potřeba zabarikádovat okna a dveře, sundat ze stěn obrazy a stáhnout kanvasové žaluzie; přibít okenice a přikrýt elektrické vedení. Složit stolky a kovová kře-

sílka, lehátka a paraplička a všechno to zahradní zařízení ponořit do hotelového bazénu, aby je neodnesl zdívočelý vítr.

Prostorná jídelna se rázem mění v noclehárnu. Něčí ruce odsunuly stoly a židle do tmavého kouta, jiné přitáhly několik tuctů skládacích lůžek. Tady v té místnosti budeme jíst, spát a očekávat vytoužený konec hurikánu. U dveří se kupí hromady matrací a pytlů s polštáři, příkrývky a prostěradla, ručníky a gumové pláště do deště – a krabice. Nejrůznější tvary a velikosti krabic s náradím a baterkami, s lahvičkami pitné vody, se svíčkami; s dalšími předměty, kterých je nepochybně zapotřebí při zahánění místních hurikánů.

Docela nahoře, na vršku krabicové věže stojí transistorové rádio. Hlásí, radí, varuje, informuje. „Ten malý přístroj bude v příštích dnech naším jediným pojítkem se světem,“ poučuje nás starý zahradník. Pravděpodobně má zkušenosti z minulých katastrof. Zdejší přírodní živly se nesmí brát na lehkou váhu!

Zvučný hlas v rádiu sype zprávy a rozkazy: „Hurikán Georges je odsud vzdálený už jen pouhých pár mil,“ hlásí ženský hlas. „Podle nejnovějších výpočtů napadne náš ostrov zítra kolem poledne. Řítí se silou vyznačenou číslem pět, což je zatím nejsilnější, co hurikán dokáže.“

Nedovedu si představit běsnění větru označené číslem pět. Kolik asi škody nadělá taková nespoutaná energie?

Kolem půlnoci prý vypnou – na rozkaz pana guvernéra – elektrický proud na celém ostrově. Nutno zamezit zranění, po případě i smrti strhanými dráty. (Pan guvernér je místní rodák a dobře ví, jak se zachovat v podobné situaci.) Následuje několik dalších pokynů (máte připraveny baterky? svíčky? olejové lampy? A nezapomeňte na zápalky!), ženský hlas nám popřeje dobré noci a pak už nic, jen

tiho.

Sedím u pootevřených dveří a poblížím na noční oblohu posypanou miliony svatojánských mušek. Moře si tiše brouká ukolébavku a náš malý svět se pomalu připravuje ke spánku: dcera – letuška a já, jediní dva hosté zapomenutí na tomto tropickém ostrově – a čtyřicet žen a mužů, pět dětí a tři psi usínají tu v jídelně rezortu Carambola s tísnivým pocitem, co asi přinese zítřek.

Ráno nás přivítá drobným deštěm. Obloha rozhodila po kraji našedlý baldachýn a moře, ten vytoužený zázrak odkrývá svou druhou tvář. Už není hravým děckem, které nám včera rozpustilo házele pod nohy bílou pěnu. Ztmavlo a zpřísnělo. Přibližuje se krok za krokem ke břehu, betonová hráz, nepřátelská armáda připravená k útoku.

Kopce nad hotelem zmizel v závoji mlh. Větve stromů se nervózně chvějí, štihlé palmy kývají hlavami k rytmu neviditelné taktovky. V rádiu hlásí, že vítr nabírá rychlost sedmdesáti mil v hodině, za chvíli to bude dvojnásob.

Nad mořem sněmuje hlouček černých ptáků: roztažená křídla, houpu se ve větru, papírové lodky na hladině vod. Snad se radí, kam letět, kde hledat útočiště před rozhněvanou přírodou? V dřevěné zvonici nedaleko dveří se rozhoupal zvon; to vítr zvoní na poplach, moře mu skanduje dunivým basem.

Vyklouznou ze dveří – jen na několik vteřin – (nebezpečná vlastnost je lidská zvědavost!) V tom okamžiku mne uchopí neznámá síla, smýkne se mnou, srazí k zemi; padám ze schodů, plachtím vzduchem, zoufale hledám čeho se zachytit. Do cesty mi vletí ulomený sloup, křečovitě ho obejmú; nad hlavou mi proletí střepey skla, zlomená větev, dřevěný trám.

Čísí ruce se ke mně vztahují, několik párů paží mne uchopí kolem pasu a vtáhne dovnitř, do bezpečí. (Ne, ne-

máš ani špetku rozumu, v tomhle nečase! Cožpak nesyššíš, co se venku děje?)

Jídelna mizí v polostínu, na stolech blikají kerosínové lampy, někdo projde nejistě kolem mne. Ztracená bludička ve tmě. Sedíme v bezpečí u rádia; hlas z éteru radí, nabádá, varuje: „Nechod'te ven, hurikán dostoupil rychlosti 175 mil za hodinu, neriskujte zranění, anebo i smrt!“ – I v té tmě cítím čísi káravé pohledy.

Náhle se z venčí ozve hromové burácení, za dveřmi supí vlak, skřípou brzdy, rachot vagónů, jak na sebe narážejí. Jenomže koleje železnice jsou přece na druhé straně ostrova, to není vlak, to je prosím uragán v celé své síle a kráse!

„Nestůj u těch dveří!“ – křičí někdo na dítě, které se přimotalo k východu. „Vítejte, můžou vyvrátit, zabije tě!“

A další rány. Hlomož, krupobití, do cihlových zdí bubnuje tropický déšť, ostrý déšť od moře, vodorovné šípy namířené na stěnu jídelny. Běhá nám mráz po zádech. Jak dlouho dokážou běsnit přírodní živly? Nikdo nepromluví, jen dítě na kavalci vmí ze spaní a pod stolem tiše kňourá pes.

S příchodem večera se přihlásí náš všudypřítomný společník hlad! I v nejhorších podmínkách ozve se časem ten nenasytný lidský orgán a hlásí se o své právo. Kolik hodin jsme vlastně už bez jídla? A kdy jsme naposledy vypili aspoň sklenici vody? Jenomže co dělat, když my nevěřící, jsme nekoupily ani kousek chleba a z letadla už nám nezbyla ani tabulka čokolády!

Vtom, jako na zavalanou (snad silou telepatie?) vystoupí z šera stín – druhý – třetí. Tři kuchaři, v rukou talíře navršené šunkou, sýrem, několika druhy salámů. Zmizí v šeru neviditelných dveří, ale vzápětí se vrací obtěžkáni stříbrnými tácy s porcelány zlatohlavého krocanu, vepřovou pečení, kuřaty s nádivkou. Nechybí ani račí klepítka, rybí filé a mísa s ovocným kompotem!

Užasla jsem. Jakým zázra-

kem, jakou fata morganou se objevily tyto kulinářské zázraky na stole zdejší jídelny? Anna, vedoucí zdejší kuchyně ochotně vysvětluje: „Vypnutím proudu přestala fungovat hotelová mrazárna a zásoby jídel během několika hodin podlehnou zkáze. Prozíraví kuchaři obeznámení s kritickou situací v době hurikánu nám všem připravili slavnostní hostinu, raději než zítra vyhazovat pytle zkažených potravin někde na smetiště.“ – „Budiž pochválena iniciativa zdejších šéfkuchařů!“ hlasitě jásam a v duchu rozumuji: „Ne už nikdy nechci prožít podobné běsnění! Avšak kdyby mne náhoda ještě někdy postavila tváří v tvář rozrušeným živlům, kéž je to, Pane, zase jen v rezortu Carambola!“

Necelé tři dny zuřil hurikán Georges. Za tu dobu jsem se obeznámila s osudy zdejšího osazenstva, vyslechla jejich životní příběhy a historii Panenských ostrovů.

Byla tu Nancy z Detroitu, která před týdnem přiletěla za manželem oslavit druhé výročí svatby; šéfkuchař Marvin vystudovat technickou školu v Novém Yorku avšak jeho vášeň a koníček byla kuchyně a na tomto malém ostrově našel své životní poslání. Nákupní Jane, původně z Pennsylvanie, přišla před několika lety při výbuchu místního cukrovaru o muže a odmítla vrátit se domů, do Ameriky. Manžel sekretářky Donny z Texasu se rozhodnul vyměnit svou ženu ze „mladší model“ a čemému Billovi z Puerto Rica utekla manželka s bílým obchodním cestujícím; na památku nechala Billovi tříletého Juliana. A pak tu byli ti, kteří na ostrově strávili celý svůj život a jiní, kteří zde našli své životní partnery – a ještě další, co sem přijeli za penězi anebo za sluncem.

Během našeho nuceného pobytu octli jsme se i v „oku“ hurikánu, kdy se vítr utišil, vysvitlo slunce, a moře se vrátila hravost kučerych vln. Ale to jen na chvíli se bouře odmlčela,

aby načerpala nových sil k útoku na bezmocnou přírodu. Po několika minutách nebeského klidu se znovu vzbudila a znovu napadla všechno, co tu ještě zbylo; v té chvíli jsme všichni pocítili její surovou moc když prudkým zásahem urvala střechní z naší prostorné jídelny.

Bohudík, nic netrval věčně a po třech dnech domácího vězení jsme konečně odstranili dřevěnou barikádu a vyšli ven nadýchat se čerstvého vzduchu. Ach ta spoušť! Urvané trámy, roztržité sklo, strhané střechy, vyvrácené pahýly stromů. Trávník posypaný triskami z loděk, kamení úhledně navršené pod okny budovy. Cesty a silnice zatrasené kmeny a telegrafními sloupy, kusy plechu s drátěnými zbytky plotu od tenisového hřiště. Zmuchlané elektrické dráty rozházené po zemi, majestátné palmy sražené k zemi s klubky červených kořenek, křečovitě

se držících půdy. A písek, teplá pokrývky mořských pláží? Zmizela. Na jejím místě balvany, odpadky vyvržené mořem, zlámané větve a mrtvé ryby, střípky škeblí a pozůstatky mořských živočichů, všude zkáza, špína, zničená práce lidských rukou, umírající příroda. Jen člověk zůstal. Na něm teď záleží, aby vrátil přírodě mízu, aby zachránil co se dá, aby znovu vytvořil, co bylo zničeno.

Dva dny jsme pomáhali odstraňovat zlámané větve, rozbité nářadí, zbytky bambusové verandy. Třetí den otevřeli letiště a vyklidili letištní plochu pro přistání prvních letadel.

Opouštěly jsme St. Croix. Poslední pohled kajutovým okénkem na zpustošený kousek ráje, na nějaký čas odříznutý od světa. Vracely jsme se zpět do civilizace, kde se jen útržkově dovidali z televize, že kterýsi malý ostrůvek v Karibském moři byl opět zasažen uragánem.

THE PRAGUE COMMITTEE OF THE CHICAGO
SISTER CITIES INTERNATIONAL PROGRAM
cordially invites you to attend

PIANO RECITAL GIVEN BY
INTERNATIONALLY ACCLAIMED ARTIST

RADOSLAV KVAPIL

WEDNESDAY, MARCH 8, 2000, AT 7:00 PM

CHICAGO CULTURAL CENTER
PRESTON BRADLEY HALL
78 EAST WASHINGTON STREET, CHICAGO

Concert is free to public.
We look forward to your presence.

Vážení přátelé.

V únoru a březnu 2000 přijede do USA na koncertní turné opět náš známý a oblíbený český umělec, klavírista Radoslav Kvapil. Mnozí z Vás navštívili jeho předchozí koncerty v Chicagu na Roosevelt University nebo na předměstí v La Grange – Countryside.

Kvapilův letošní koncert se koná pod záštitou „Výboru pro Prahu – The Prague Committee“, který je součástí organizace „Chicago Sister Cities International Program“. Tomuto „Výboru pro Prahu“ předsedá paní Kristyna Drieaus. Děkujeme paní Kristyně za její ochotu a pomoc při uspořádání koncertu tohoto významného českého umělce. Těšíme se na účast celé naší české, moravské a slovenské krajské komunity.

Koncert se koná ve středu 8. března 2000 v 7:00 PM v Chicago Cultural Center, 78 East Washington, Chicago, IL.

Vstup na tento koncert je volný.

Carolina

Z událostí v ČR od 12. do 23. února 2000

Čtyřkoalice a sdružení Impuls 99 a Děkujeme, odejděte! se zúčastní senátních voleb společně

Zástupci čtyřkoalice (KDU-ČSL, Unie svobody, ODA a DEU) a sdružení Impuls 99 a Děkujeme, odejděte! se dohodli na společném postupu při podzimních volbách do Senátu. Oznamovali to v úterý 15. února. "Budeme společně postupovat v senátních volbách a předpokládáme společný postup i ve volbách do sněmovny" uvedl pro tisk místopředseda Unie svobody Vladimír Mlynář. Podle mluvčího Impulsu Tomáše Halíka mají všechny tři subjekty podobný názor na snahu ODS a ČSSD změnit ústavu nebo ovlivňovat média.

Předseda KDU-ČSL Jan Kasal podotkl, že se o vzájemné spolupráci hovořilo převážně v obecné rovině a konkrétní jména kandidátů

prozatím nebyla vyslovena. Avšak vzhledem k tomu, že kandidaturu na senátní křeslo doprovází podmínka 40 let věku, přicházejí v úvahu spíše uchazeči z řad Impulsu než bývalých studentů z roku 1989. Zmíněno bylo pouze jméno Jany Ryslíkové, která byla navržena na úřad veřejného ochránce práv – ombudsmana a v současné době vykonává funkci ředitelky neziskové organizace Euroforum.

Sdružení Děkujeme, odejděte! prozradilo mimo jiné, že má svého kandidáta i na úřad prezidenta republiky. Jeho jméno však hodlá zveřejnit až později.

Nikola Alivajvodić

Polský prezident Aleksander Kwasniewski navštívil Prahu a Brno

První oficiální návštěvu České republiky uskutečnil 22. a 23. února polský prezident Aleksander Kwasniewski s manželkou Jolantou. Na Pražském hradě jednal s prezidentem Václavem Havlem. Shodli se, že vztahy Česka a Polska jsou v politické a hospodářské oblasti bezproblémové, zlepšit by se však mohly kulturní

styky a mezilidské vztahy.

Česká republika a Polsko podle nich mají stejné možnosti být připraveny na vstup do Evropské unie již koncem roku 2002. Kwasniewski v této souvislosti zdůraznil, že obě země si jako kandidáti nekonkurují.

Státníci ocenili opětovné oživení spolupráce visegrádské čtyřky (ČR, Polsko, Maďarsko a Slovensko - o připojení k této skupině požádaly Slovinsko a Ukrajina).

Polský prezident se setkal se šéfy obou komor parlamentu Václavem Klausem a Libuší Benešovou. Zavítal také na Karlův most a Staroměstskou radnici. Jolanta Kwasniewska navštívila v doprovodu Dagmar Havlové nadaci Vize 97 a Bariéry, prohlédla si Pražský hrad a výstavu Zrození metropole v Obecním domě.

Ve středu se Kwasniewski sešel s premiérem Milošem Zemanem a v Brně převzal Velkou zlatou medaili, nejvyšší ocenění Masarykovy univerzity.

Gabriela Bobková

Václavu Havlovi evropští poslanci tleskali

Prezident Václav Havel oslovil 16. února v Evropském parlamentu (EP) ve Strasburku poslance čtyřicetiminutovým projevem. Nejživěji reagovali na jeho myšlenku o evropské ústavě.

Havel se o základním zákoně patnáctky zmínil už loni v březnu ve francouzském Senátu a podle LN o něm přemýšleli už od roku 1994. Podle Havla by mělo jít o dokument, který by si mohly osvojit všechny děti už ve škole. O ústavu, jak řekla, usiluje i předsedkyně EP Nicole Fontainova a pro je i šéf nejsilnější politické strany v parlamentu - konzervativní Evropské lidové strany - Robert Fitzhenry.

Kladné ohlasy přinesla i Havlova slova o tom, že zlu je potřeba čelit už v zárodku a nesmí se čekat až na jeho hmatatelné projevy. Po skončení Havel pro novináře dodal, že "bylo důležité, že Unie reagovala na situaci v Rakousku už teď."

Prezident nabídl argumenty i pro založení evropské armády. Řekl, že konflikty v Bosně i v Kosovu ukázaly neschopnost Evropy jednat bez pomoci USA nebo mandátu OSN. "Evropa nemůže být navždy odkázána na USA," dodal. Poslanci s jeho slovy souhlasili. Parlament jako celek už od svého ustavení usiluje o vytvoření jednotky rychlého nasazení.

Havlova vize druhé komory evropského parlamentu naopak u většiny poslanců neuspěla. Fontainova, Fitzhenry i socialistka Rose Mersova s evropským Senátem v současné době nesouhlasí. Bojí se především zdvojení pravomocí.

Havel jako už tradičně po svých projevech v Evropě sklídl i tentokrát ve Strasburku dlouhý potlesk. Jediní, kdo neaplaudovali, byli členové Haiderovy FPO.

Martin Rusek

Ze Slovenska

V druhé vlně se uchází o vstup do EU také Slovensko

Brusel se stal v úterý 15. února svědkem zahájení vyjednávání o přijetí zemí tzv. druhé vlny do Evropské unie (Slovensko, Bulharsko, Rumunsko, Litva, Lotyšsko a Malta). Dostaly se tak na úroveň první šesti (Česká republika, Estonsko, Maďarsko, Polsko, Slovinsko a Kypr), která započala s rozhovory již na jaře 1998. Prosincový summit EU v Helsinkách se ale usnesl, že budou země žádající o včlenění do evropských struktur posuzovány dle "principu regaty", tedy podle stejných kritérií nezávisle na sobě. Záleží tedy pouze na každé jednotlivé zemi, jestli a kdy bude do EU přijata.

Deník Právo uveřejnil názor hlavního vyjednavatele za ČR, Pavla Teličky, který toto tvrzení částečně zpochybňuje. "Při takovém závodu by musely být lodě stejného charakteru a vyjet současně", uvedl Telička.

Pavel Kořínek

Vyšetřování nehody Alexandra Dubčeka bylo uzavřeno

Slovenská policie ukončila vyšetřování automobilové nehody, na jejíž následky zemřel v roce 1992 předseda tehdejšího československého parlamentu Alexander Dubček. Podle informací zveřejněných v pondělí 14. února nebyly zjištěny žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly, že byl Dubček zavražděn. Slovensští policisté se tak přiklonili k verzi svých českých kole-

Československá veřejnost v Chicagu
bude mít příležitost oslavit

150. výročí narození T. G. Masaryka,
prvního prezidenta Československé republiky

klasickým koncertem z České republiky
12. března 2000 ve 2 hodiny odpoledne
v Riverside Village Hall – rekreační místnost
27 Riverside Rd., Riverside, Illinois

Účinkující:

Renée Nachtigalová, soprán – Národní divadlo Praha
Pavel Horáček, baryton – Národní divadlo Praha
Andrea Vlachová, pianistka
Akademie hudebních umění, Praha
Jiří Drejnar, řečník, - Praha

Dobrovolný dar pro umělce:

Doporučuje se zaslat příspěvek do kanceláře CNCA,
2137 S. Lombard Ave, Cicero, IL 60804

Pořadatelé:

Československá Národní Rada Americká
se společnou snahou
československých spolků v Chicagu

POZVÁNÍ S V U

Na přednášku, která se koná
v pátek 17. března 2000 v 7.30 večer
v budově Ústředny Moravských Spolků,
2140 S. Wesley, Berwyn, IL.

Hostujícím řečníkem je

Dr. Jaroslav Schejbal,

který působí na University of Illinois, Chicago,
Department of English a promluví na námět:

**„THE PORTRAIT OF HEALTH AND
NON-HEALTH IN LITERATURE“**

Těšíme se na Vaši milou návštěvu.

Dobrovolný dar \$3.00

Věra Rokničová

Jednatelka SVU Chicago

gů, podle nichž jel Dubčekův řidič na mokré vozovce nepřiměřenou rychlostí a dostal smyk.

Ondřej Malý

Opozice zahájila tažení za předčasné volby

Slovenská opoziční strana Hnutí za demokratické Slovensko (HZDS) začala 18. února sbírat podpisy pod petici požadující referendum o vypsaní předčasných parlamentních voleb. Podmínkou k referendu je minimálně 350 tisíc podpisů a soulad textu s ústavou. Druhou podmínku označil prezident Rudolf Schuster po poradě se svými právníky za splněnou, což mnozí odborníci považují za předčasné. Sam prezident to později za chybu označil.

Vedoucí petičního výboru a předseda HZDS Vladimír Mečiar však ocenil prezidentův postoj, kterým prokázal, že je politikem ochotným hledat dohodu.

Premiér Mikuláš Dzurinda naopak prohlásil, že referendum je pouze v zájmu HZDS a prezident se do této hry nešťastně zapojil. Za první dva dny podepsalo petici již 55 tisíc lidí.

Alžběta Troušilová

Ekonomika

Generální ředitel Komerční banky Jan Kollert odstoupil, stát KB pomůže

Vláda ve středu 16. února rozhodla o formě státní pomoci Komerční bance (KB). Má spočívat v odkoupení rizikových aktiv (úvěrů a cenných papírů) v nominální hodnotě 60 mld. korun za cenu 60% nominální hodnoty, maximálně však za 36 mld. korun. Jedná se o nejvyšší státní pomoc bance v historii ČR. Ještě před zasedáním vlády se Jan Kollert vzdal funkce předsedy představenstva a generálního ředitele banky.

Původně mělo jednání o očištění KB před privatizací proběhnout již 9. února. Kabinet Miloše Zemana se však rozhodl vyčkat a vyžádal si podrobnosti o hospodaření tohoto polostátního bankovního domu. Jeho vedení čelí obviněním v souvislosti s miliardovými ztrátami z obchodu s rakouskou firmou B.C.L. Tyto obchody prošetřuje hloubkový audit firmy Deloitte and Touche. Kromě Kollerta mají být do poskytování podezřelých úvěrů zapleteni také další členové současného i bývalého managementu. K dalším personálním změnám má dojít v průběhu následujících týdnů.

Zatím nejžhavějším kandidátem na post nového generálního ředitele KB je bývalý šéf Credit Lyonnais Heinrich Sittler. Ten nabídku sice již obdržel, zatím se k ní však nevyjádřil.

Luboš Kratochvíl

Nebývalý růst cen akcií na pražské burze

Rekordní tempo růstu znamenávají od počátku roku nejdůležitější akcie obchodované na Burze cenných papírů Praha (BCPP). Index PX 50, který zahrnuje akcie 50 firem, s nimiž se obchoduje nejvíce, vzrostl od 1. ledna o více než 20% na hodnotu 594,6 bodu (údaje převzaty z HN z 9.2.).

Růst burzovních cen je obecně považován za doklad určitého oživení ekonomiky. Jeho příčinou je připravované dokončení privatizace a restrukturalizace významných firem. Například kurs akcií Komerční banky (KB), která čeká na vyvedení rizikových úvěrů a prodej státního podílu, skončil v úterý 8. února na hodnotě 1,143 korun. Od počátku roku zaznamenal růst 86,6%. Rostly také hodnoty ostatních úspěšných podniků, např. České spořitelny (27,4%), Českých radiokomunikací (24%) a Českého Telecomu (22,4%). Elektrárenská spo-

lečnost ČEZ posílila dokonce o 32,9%.

Ve čtvrtek došlo k zastavení růstu burzovního indexu. Za hlavní příčinu považovali analytici rozhodnutí vlády vyčkat se schválením plánu na sanaci KB do 16. února.

V pátek dostala BCPP další impuls v podobě zájmu o akcie Českého Telecomu a PX 50 překonal po třech letech hodnotu 600 bodů. Hlavní podíl na tomto úspěchu nesou především zahraniční investoři, kteří provádějí v současnosti dvě třetiny obchodů na burze.

Úterní obchodování (15.2.) uzavřela pražská burza s hodnotou indexu 624 bodů. Další vývoj záleží opět na

postupu vlády v případě KB.

Luboš Kratochvíl

Kužvart povolí dálnici přes České středohoří, tlak ekologů sílí

Stavba dálnice D8, která má spojit Prahu s Drážďany a zastavila se u Lovosic před Chráněnou krajinnou oblastí České středohoří, bude pokračovat. Ministr životního prostředí Miloš Kužvart totiž 18. února na schůzce několika členů vlády ustoupil od svého návrhu vést dálnici tři a půl kilometru dlouhým tunelem a přistoupil na projekt ministerstva dopravy. Tím

je přetnutí Českého středohoří po povrchu se dvěma krátkými tunely.

Kužvart, jehož úřad může jako jediný udělit výjimku ze zákona a stavbu dálnice přes chráněné území povolit, si vymínil, že stavba nesmí zbytečně zasahovat do krajiny a narušovat migraci živočichů. Právě kvůli sporům, kudy vést tuto evropskou trasu, aby co nejméně poškozovala přírodu chráněné oblasti a byla co nejekonomičtější, byla výstavba přerušena.

Ministři též slíbili, že na dálnici D8 co nejvíce omezí kamionovou dopravu a nahradí ji dopravou železniční a vodní. Ministr dopravy pokračování na str. 14

ÚMRTNÍ OZNÁMENÍ

Všem přátelům a známým v zármutku oznamujeme, že po těžké a delší nemoci si Všemohoucí Bůh z našeho rodinného středu k sobě zavolal naši drahou maminku, paní

MARII MAREŠOVOU roz. Matouškovou z Darien, Illinois

Narodila se 1. prosince 1936 v Bezděkovci u Plzně. Do USA jsme přišli za svobodou v roce 1970 po sovětské okupaci Československa v roce 1968.

Začalo se nám dařit lépe a mohli jsme začít studovat jakmile si tat'ka s mamkou otevřeli vlastní českou restauraci na 63. ulici a Sacramento Ave. v Chicagu. Z lásky k západním Čechům ji pojmenovali „Šumava“ a za cenu velké dřiny a trpělivosti v podnikání uspěli. Od roku 1982 pak byla maminka v domácnosti.

Zemřela po dlouhé nemoci ve středu 9. února 2000 v nemocnici v Hinsdale, Il. A v pátek 11. února v 11. hodin jsme se s ní rozloučili v obřadní síni Švecova pohřebního ústavu v Berwynu. Pohřeb žehem byl týž den o dvě hodiny později v krematoriu hřbitova Woodlawn v North Riverside, Il. Smuteční obřady vykonal Otec Vojtěch Vít OSB. Upřímně děkujeme hloučkům přítomných za jejich účast na našem zármutku.

Mše svatá za naši maminku byla sloužena v sobotu 19. února v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru a děkujeme všem, kteří si vzpomněli s námi.

Jiří MAREŠ, manžel
Maruška MAREŠOVÁ M.A., dcera
Robert Lubomír MAREŠ, syn
Ladislav MATOUŠEK, bratr s rodinou žijící v Seči u Plzně

Carolina

Pokračování ze strany 13

pravy Antonín Peltrám po jednání uvedl, že se zbylý, asi čtyřicetiprocentní úsek D8 na české straně může začít stavět už letos a bude hotový do pěti let.

Proti rozhodnutí ministrů protestují ekologické organizace a chtějí zabránit jeho naplnění. Představitelé hnutí Děti Země tvrdí, že projekt porušuje zákon o ochraně přírody, neboť se vyjímka nezakládá na vyšším veřejném zájmu, než je zájem ochrany přírody. Ekologové trvají na své variantě vést rychlostní komunikaci okolo CHKO České středohoří přes Louny a Most.

Jan Skala

Kurzovní lístek České národní banky

(platný od 24. 2. 2000)

EUR, 1.....	35.690
Belgie, 100.....	88.473
Francie, 1.....	5.441
Itálie, 1000.....	18.432
Rakousko, 1.....	2.594
SRN, 1.....	18.248
Kanada, 1.....	24.262
Slovensko, 100.....	84.614
USA, 1.....	35.532

Kultura

Diváci zvolili nejpopulárnější tváře televizní obrazovky

V Hudebním divadle v pražském Karlíně proběhlo v sobotu 12. února vyhlášení výsledků divácké ankety TyTy 1999 o nejoblíbenější osobnosti obrazovky a nejúspěšnější pořad. Večerem provázel jemně ironicky Marek Eben a oceněné osobnosti získaly zlatá zrcadla TyTy akademického sochaře Kurta Gebauera. Anketu vyhlásila již po deváté redakce Týdeníku Televize a platné hlasy do ní poslalo přes 77 000 diváků.

Oproti minulému roku se žádná velká překvapení nekonala: absolutním vítězem se stal zpěvák Karel Gott, který peněžní cenu 50 000 zvýšil na 100 000 Kč a věnoval ji nadaci Dítě v nouzi, radoval se také z ocenění nejoblíbenější zpěvák. Lucie Bílá (absolutní vítězka minulého ročníku) byla zvolena za nejpopulárnější zpěvačku. Mezi herci zvítězil Miroslav Donutil, Petr Novotný jej vystřídal

jako nejoblíbenějšího baviče. Jiřina Bohdalová se posedmé stala nejpopulárnější herečkou. Nejoblíbenějšími dabery jsou Valerie Zawadská a Miroslav Moravec. Mezi oceněné moderátory patří Radek John (za publicistické pořady - TV Nova), Pavel Zuna (zpravodajské pořady - TV Nova), Pavel Pouliček (TV Nova) se stal nejpopulárnějším sportovním komentátorem, hlasatelkou dne byla zvolena Marie Retková (ČT). Seriál veřejnoprávní České televize Život na zámku (autora Jana Miky a režiséra Jaroslava Hanuše) získal cenu Pořad roku.

Dita Eckhardtová

Sport

Dominik Hašek letos nekončí

Dominik Hašek, nejznámější hokejový brankář světa, oznámil v pondělí 14. února v Buffalu své rozhodnutí prodloužit kariéru ještě o jeden rok. Původně plánoval tuto sezónu jako poslední a oficiálně to oznámil loni v červenci na tiskové konferenci v Praze. Jenže na samém začátku NHL, v říjnu, se zranil a bolavá třísla ho na dlouhou dobu nepustila do brány.

"Nečekal jsem, že ztratím přes polovinu sezóny. Chtěl jsem v Buffalu odehrát celý a dobrý rok," uvedl pro

Mladou frontu Dnes. Teprve počátkem února se vrátil do hry a už si stačil připsat jeden shotout, čili utkání bez obdržené branky a drží Buffalo na cestě do play off. V něm má tedy předposlední šanci vyhrát Stanley Cup. Jednou z mála trofejí, která Dominiku Haškovi odolala, je právě tento "svatý grál NHL".

Situace kolem brankaře se ještě zkomplikovala poté, co vyšlo najevo, že si jeho klub může krýt při letním rozšiřovacím draftu, během kterého si týmy nově zařazené do NHL mohou vybrat hráče, pouze jednoho golmana. Buffalo může dát přednost své brankařské dvojce Martinu Bironovi, který také chytá velmi dobře a je o hodně mladší. "Dominátor" by tak mohl svou demieru odchytat v jiném týmu NHL.

Darina Johanidesová

V čele s Augustou brali hokejové re- prezentanti stříbro

Stříbrně zakončili čeští hokejisté svoje působení na Švédských hokejových hrách (8.-13. února). Vítěstvím nad trápícím se Švédskem si národní tým pojistil druhé místo v turnaji a stejná pozice mu patří i v celkovém hodnocení Euro Hockey Tour. V obou případech získali zlato Finové.

I bez Ivana Hlinky, který se těsně před začátkem tur-

naje upsal Pittsburghu Penguins, předvedlo mužstvo solidní hru. Porazilo Rusko 6:2, přetlačilo Kanadu 1:0, zvítězilo nad Švédy 3:1. Jedinou ztrátu mu způsobil výpadek proti Finsku 1:3. "Vrátíme jim to na mistrovství světa," prohlásil v televizním přenosu Tomáš Vlasák, hvězda finské ligy.

Josef Augusta, bývalý Hlinkův asistent, si mohl vyzkoušet práci hlavního trenéra, která mu nejspíš připadne i pro nadcházející mistrovství světa. "Zkušení hráči chtějí vyhrávat a umějí vytvořit tým, který drží pohromadě," cituje nového kouče MF Dnes.

Vyplatilo se nasazení dvou třineckých mladíků, světových šampionů do dvaceti let, Petra Svobody a Martina Havláta. Přes Svobodu padl během turnaje jen jeden gól. Havlát zase společně s Pletkou a Burgrem utvořil útok, který svojí rychlostí a nasazením trápil obrany soupeřů. Úspěch hokejové reprezentace podtrhlo vyhlášení nejlepší pětky turnaje, do které se dostali hned dva Češi: brankář Roman Čechmánek a střední útočník Pavel Patera.

Pořadí Švédských hokejových her: 1.Finsko 6 bodů, 2.Česko 6, 3.Kanada 5, 4.Rusko 2, 5.Švédsko 1.

Celkové pořadí Euro Hockey Tour: 1.Finsko 18 bodů, 2.Česko 15, 3.Rusko 12, 4.Švédsko 3.

David Lukšů a Martin Moravec

KLAS'

Chicagoland's Most Authentic Bohemian Restaurant
Offering The Best in Traditional and
Old Style Bohemian Cooking

5734 West Cermak Road, Cicero, IL. 60804
(708) 652-0795

Banquet Facilities
Open 7 Days a Week For Lunch & Dinner

Všechny hosty srdečně zvou

Jozka a Marienka Sýkorovi

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road
Cleveland, Ohio 44127

Fraternal Life Insurance since 1879

1-216-341-0444

Chicago Representatives
Loretta Moravecek
1-708-863-4242
Elizabeth Trodden
1-708-442-6617

Mary Ann Mahoney, Pres.
Elsia Malec, Sec-Treas

MÁTE ZAPLACENÉ PŘEDPLATNÉ?

Vážení čtenáři a předplatitelé Hlasu národa,
prosíme Vás, abyste co nejdříve uhradili
předplatné na adresu:

Hlas národa, 2340 S. 61st. Ave., Cicero, IL 60804

Předplatné na rok 2000 zůstává nezměněno:

USA \$ 35.00 Canada \$ 38.00

Ostatní cizina \$ 40.00 Cizina letecky \$ 69.00

Děkujeme Vám za Vaši čtenářskou přízeň a prosíme,
doporučte naše noviny svým přátelům a známým.

Na další dobrou spolupráci se těší

Vaše redakce Hlasu národa.

Speleologové přeměřili Macochu, nejhlubší propast v České Republice

Michal Piškula je předsedou České speleologické společnosti. Spolu se svými kolegy z brněnského klubu jeskynního potápění Labyrinth se 30. ledna místo nedělního oběda vypravil do Moravského krasu, k nejhlubší propasti v republice. Motivace byla jednoduchá. Všichni, kteří tu byli před ním, brali za hloubku Macochy vzdálenost nejvyššího bodu útvaru od hladiny jezírka, které je na dně (=138,70 m). Piškula s kolegy chtěli ale poznat, jak hluboko je opravdové dno propasti.

Než si skupina jeskyňářů oblékla neoprenové kombinézy a sestoupila do jezírka, musela nejprve z jeho vod vytáhnout kusy dřeva, zbytky stolů, židli a podobné předměty. "Nepořádek je dilem neukázněných turistů, kteří do propasti házejí různé předměty," řekl šéf správy jeskyní Moravského krasu Miroslav Janíček. Pak už jejich postavy s dýchacími přístroji na zádech rozčeřily stálou hladinu jezírka.

Jeho dno ubíhalo šikmo pod terén. Většinu cesty pluli potápěči pospolu. Poslední část ale zůstala jen na Piškulovi. Chodba se natolik zužila, že víc speleologů se do ní nevešlo. Podle jeho vyprávění se i nadále postupně ztenčovala a pořád mizně klesala. Dovolila mu doplout až do bodu, který byl 48 metrů a 90 centimetrů pod úrovní hladiny jezírka. Dál se nedostal. Jemu a jeho kolegům se tak podařilo "prohloubit" dno Macochy na 187,6 metru.

Carolina - Martin Rusek

Trampská osada Dálava a rok 2000 (K3K)

Chicagská trampská osada přichází na veřejnost v letošním jubilejním roce se svým prvním podnikem v rámci šerifem vyhlášeného osadního miléniového trip-tychu – K3K (koncerty tří kytar) – klasickým kytarovým koncertem, na němž vystoupí již nám známý prof. Vladislav Bláha z České republiky, který svým účinkováním v různých zemích světa dělá čest české hudební tradici. K jeho vystoupení dojde v auditoriu *Dominican University v River Forest, Il., v neděli 26. března 2000 v 5 hod. odpoledne.* Dobrovolné vstupné \$15.00.

Přednese díla Duarteho, Weisse a Cimarosa a díla tří českých skladatelů, z nichž E. Zámečník svoji skladbu věnoval Bláhovi a M. Tesař ji zase pro Bláhu složil. O Bláhovi se více dočtete v příštím vydání Hlasu národa. Kdyby se náhodou někde zvedal výstražný prst, zda to osada nepřehání s protěžováním Bláhova koncertu, pak lze ocitovat jen slova významného anglického hudebního kritika Ben Salfielda (z r. 1997): "V době, kdy předkoncertní reklama bývá přímo v disproporcii s hodnotou vystoupení, bylo opravdu osvěžující zažít ohromující virtuositu jednoho z nejlepších evropských kytaristů – Vladislava Bláhy," Moravana, přítel a kamarád nás v cizině. Tož, přijďme na jeho koncert. AHOJ!

CZECH CULTURAL ARTS PROGRAM HONORING T.G. MASARYK

The Czech American Committee - Krajanský Výbor, in cooperation with Sokol Greater Cleveland invites you to a cultural program honoring the First President of Czechoslovakia on the occasion of the 150th anniversary of his birth.

Our guests from the Czech Republic will be:

Renee Nachtigalova, an opera and concert singer

Pavel Horáček of the National theater of Prague, and a soloist at Carnegie Hall and the Metropolitan Opera in New York

Andrea Vlachova, pianist

Dr. Jiří Drejnar, narrator

The event will be held on Saturday, March 11, 2000, at 2:00 PM at the Bohemian National Hall, 4939 Broadway, Cleveland

Tickets: \$10 per person at the door.

For more information call Mila Hyvnar (216) 321-6302 or Betty Hosticka (216) 524-7722, Joseph Kocab (216) 883-4760

OFFICE OF THE GOVERNOR BOB TAFT

OFFICE OF MULTICULTURAL AFFAIRS & INTERNATIONAL RELATIONS

FOR IMMEDIATE RELEASE

Vaclav Hyvnar reappointed to Wildlife Council

COLUMBUS – Monday, January 31, 2000 – Governor Bob Taft reappointed Mr. Vaclav Hyvnar of University Heights in the Cleveland area to the Wildlife Council. The council investigates and makes recommendations in matters pertaining to the preservation of wildlife, issues orders for the management of wildlife, and has supervision of the wildlife in the state parks.

Now retired, Hyvnar served the Greater Cleveland area in several public service positions, including Executive Assistant to former Cleveland mayors, Ralph J. Perk and George V. Voinovich, and Public Relations Liaison Coordinator for the Department of Transportation, District #12. Before entering public service, Hyvnar was Editor-in-Chief of the Czechoslovak daily newspaper, *Nový Svět*, in Cleveland.

For over two decades he produced and directed the Czech Radio Hour program in Cleveland. He is a co-founder of the American Nationalities Movement in Ohio and is a member and former president of both the National Alliance of Czech Catholics in the U.S.A. and the Czech Cultural Gardens, Cleveland.

August B. Pust, Director of Multicultural Affairs and International Relations for the Governor, said, "Vaclav's reappointment is an honor for Cleveland's many nationality groups both because he is a member of our fraternal and ethnic organizations and because he served with such distinction during his last term on the Council." Hyvnar's new term on the Wildlife Council ends January 31, 2004.

###

For further information contact Steven Abels, Governor's Office of Multicultural Affairs and International Relations at 614.644.0894.

ANNUAL BENEFIT CARD PARTY

Sponsored by District Alliance of Czech Catholics
APRIL 2, 2000 at 1:00 P.M.

at

CZECH KARLIN HALL

5304 Fleet Avenue • Cleveland, Ohio

Refreshments • Table Prizes • Door Prizes

Donation: \$4.00

VOICE OF THE NATION

SOCIETY OF ST. JOHN CANTIUS

New religious order formed in Chicago

Chicago – A new religious order has been founded in the Archdiocese of Chicago, according to a press release issued by Cardinal Francis George, OMI.

The new order was official by a decree "approving the statutes and erecting the Society of Saint John Cantius as a public association of the Christian faithful with juridic personality," from Cardinal George Dec. 23, 1999.

The order seeks to help Catholics rediscover a profound sense of the Sacred in the context of parish ministry, according to the announcement.

Cardinal George issued the historic decree founding the Society of St. John Cantius on Dec. 23, 1999. According to information from the archives of the archdiocese, the society is the first religious community of men ever founded by decree of a Chicago archbishop.

Issuing the decree on Dec. 23 is significant because it is the feast of St. John Cantius, one of Pope John Paul II's closest patron saints, and was the day before the pope opened the Jubilee Year 2000.

The society is part of a growing movement within the Church to seek a deeper sense of the Sacred by restoring the traditional forms of

Roman Catholic spirituality, such as solemn liturgies, devotions, sacred art, sacred music, as well as instruction in Church heritage catechetics and Catholic culture.

The order was founded by pastor of St. John Cantius Church near Chicago's Loop, Father C. Frank Phillips, CR, in 1998 and currently has two priests and seven members in formation for religious life and the priesthood. The order, not restricted to one liturgical rite, offers the Latin Rite Mass in both Tridentine and Novus Ordo forms and are considering celebrating the liturgy in other rites as well. The society's statutes allow affiliation by male and female married and single lay people.

The society is also the first religious community ever founded under the patronage of St. John Cantius. Little known in America, St. John Cantius is a major patron saint of Poland and is well known throughout Europe as a 15th century professor at the pope's alma mater, the Jagiellonian University in Krakow, Poland.

Motto of religious community: "Instaurare Sacra" (Restoration of the Sacred)

Location: St. John Cantius Parish, 825 N. Carpenter St., Chicago, IL 60622

Website:
www.societycantius.org

E-mail:
kolinski@yahoo.com

Office hours: 9am – 4pm
Monday-Friday.

Contact person:
Fr. C. Frank Phillips, C.R.,
(312) 243-7373 (office)
(312) 243-4545 (fax)

The Observer Feb. 11, 2000

St. Wenceslas Church Maple Hts., Ohio

Jaroslav Mencl

When St. Wenceslas was born around the year 905, Christianity in Bohemia was only 60 years old. During these times Christianity and its culture were the privilege of the nobility. The vast majority were not effected by Christianity and lived like pagans. They venerated many gods, had no morals, murder and blood revenge were common, often leading to annihilation of entire families and clans. Wenceslas' grandfather and all the new converts were aware that Christianity would change this kind of behavior. Others, however, were indifferent, apathetic or even opposed to the change as was the case of Wenceslas' mother, who grew up as a pagan, often siding with enemies of the church. She disliked her pious mother-in-law Ludmila, Wenceslas' beloved grandmother, to such an extent, that she had her murdered. It was Ludmila who raised Wenceslas and ingrained in him Christian values.

Wenceslas began to rule in about the year 924. His rule was based on Christian principles and ideals fully and truly. He himself, in his private life, provided the best example, by helping the poor and caring of widows and orphans. He tried to mitigate slavery, often buying their freedom. He stood up against brutal blood revenges. He announced publicly that he would support God's law and His church and would punish murder severely.

Wenceslas' piety was not understood and was perhaps even repugnant to

some, who plotted against his life and thus, on 28. September 929 Wenceslas was deviously murdered by his younger brother Boleslav. It is interesting to note that a pagan mother raised a murderer, while Christian grandmother raised a saint.

Right after his death Wenceslas was venerated as a saint and a martyr. For centuries, his picture appeared on coins, on seals, standards and banners and many victorious military expeditions were credited to his help. The well known hymn to St. Wenceslas is over 600 years old. It expresses love, devotion and trust for the saint. For many centuries, the hymn had been unofficial national anthem of the Czech people. A life size equestrian statue of St. Wenceslas stands on the main square in Prague, on Wenceslas Square. Many churches were dedicated to St. Wenceslas, even some here, as your lovely church is; paintings, statues and altars were created in his honor.

The tradition of St. Wenceslas had been an inspiration and a directing force in the Czech lands for over a thousand years, when Wenceslas had been loved, venerated and called a saint. It is interesting that even non-believers were asking him for help. However, the Communists, who ruled the country from 1948 to 1989, put a stop to it. Merely recognizing his historical position as one of the ruling princes of early Bohemia. So successful were they that today very few young people in the Czech republic know who St. Wenceslas was and of the influence this holy martyr had on our history and on the life of devout Christians.

There is an old legend

according to which St. Wenceslas and his armored knights along with their horses are sleeping in Mount Blanik in southern Bohemia, and when the country is in its hour of greatest need the mountain will open and St. Wenceslas on his white stallion will charge out with his knights and chase all enemies away. This legend expresses the tremendous faith and trust in the beloved saint's spiritual power that the people of my country have carried in their hearts for centuries.

I think we have got work for St. Wenceslas because we need his help today more than ever. The Communists have done much damage to the soul of my country. They have taken away faith and trust, so that 90 percent of the people do not care about religion, about things holy, about the power and love of God and his early servant Wenceslas. The result is rampant mistrust among people, thievery and cheating is common at all levels, organized crime has taken a firm grip on the country. Mafia style executions are frequent. People without faith are turning to alcohol and drugs. The country that for over a thousand years lived and was organized on Christian principles has reverted into paganism, such as was rampant before the rule of St. Wenceslas.

**New Czech Radio Schedule
for the Cleveland Area**
Sundays 11 a.m. – noon
WRMR 850 AM
Host Joe Kocab

NEW!
Sundays 1:05 – 2 p.m.
WERE 1300 AM
Host Joe Kocab